

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU KOLSKIEGO W ROKU 2018

Koło – luty 2018r.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Warunki zdrowotne środowiska.....	6
2.1. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	6
2.2. Ocena sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Epidemiologii.....	21
2.3. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Komunalnej	33
2.4. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	46
2.5. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Pracy.....	50
2.6. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży.....	54
3. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.....	60
4. Działania kontrolne i represyjne	71
5. Podsumowanie.....	71

1. Wstęp.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu kolskiego jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole (Stacji) w roku 2018 realizował zadania, określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz stosownych przepisach prawa materialnego w części dotyczącej wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych. Nadzorem objęto 11 gmin, w tym 7 gmin wiejskich (Babiak, Chodów, Grzegorzew, Koło, Kościelec, Olszówka, Osiek Mały), 3 gminy miejsko-wiejskie (Dąbie, Kłodawa, Przedecz) oraz 1 gminę miejską Koło. Powiat kolski zajmuje obszar 101 071 ha /1011 km², zamieszkały przez 87 503 mieszkańców (stan na 30.06.2018r.).

Działania nadzorowe w zakresie poboru próbek wody, żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku prowadzono zgodnie z rocznym harmonogramem Stacji, akceptowanym przez Starostę Kolskiego i zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Badania pobranych próbek prowadziły laboratoria PSSE w Koninie, WSSE w Poznaniu oraz laboratoria poza strukturą laboratorium wojewódzkiego w zależności od zakresu badań.

Głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole w roku 2018 były:

- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy obowiązku informowania rodziców lub osób sprawujących prawną opiekę nad osobą małoletnią o obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym oraz nad wykonywaniem obowiązku zgłaszania organom PIS niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Propagowanie potrzeby i zasadności szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania powrotowi w skali masowej chorób zakaźnych. Uświadamianie rodzicom szkodliwości ulegania propagandzie ruchów antyszczepionkowych.
- Wzmocnienie nadzoru nad warunkami hospitalizacji osób zakażonych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi o szczególnej zjadliwości lub oporności (czynnikami alarmowymi) z uwzględnieniem zapewnienia odpowiednich pomieszczeń, warunków

ogólnotechnicznych i środków ochrony osobistej dla personelu, służących zapewnieniu bezpieczeństwa personelowi i innym pacjentom.

- Wzmocnienie nadzoru nad obiektami żywnościowymi, w tym zakładami produkcji i dystrybucji suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków wzbogaconych, które w oparciu o ustalenia z roku poprzedniego generują największą liczbę nieprawidłowości.
- Wzmocnienie nadzoru w zakresie przestrzegania wymagań w odniesieniu do składu suplementów diety w związku z realnym zagrożeniem dla zdrowia publicznego spowodowanym potencjalną obecnością na rynku spożywczym suplementów diety zafałszowanych substancjami, które mogą wykazywać właściwości farmakologicznie czynne.
- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad zakładami (domami) pogrzebowymi w zakresie warunków sanitarno-higienicznych oraz właściwego sposobu postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.
- Współpraca z władzami samorządowymi w celu zwiększenia liczby organizowanych kąpielisk, jako jedynych miejsc zapewniających pełne bezpieczeństwo kąpiących się.
- Ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.
- Dokonanie analizy warunków higieniczno-sanitarnych w nadzorowanych przedszkolach.
- Przygotowanie do działań w przypadku sytuacji kryzysowych poprzez szkolenie pracowników oraz określenie przedsięwzięć i procedur realizacji zadań w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP, w tym modułów zadaniowych dla każdego stopnia zagrożenia.
- Organizowanie i realizowanie kontroli w sposób sprawny i możliwie jak najmniej zakłócających tok pracy jednostki kontrolującej i kontrolowanej przestrzegając zasad określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.
- Prowadzenie analizy działalności antykorupcyjnej i szkolenie pracowników w zakresie zapobiegania zjawisku korupcji w administracji publicznej, przy wykorzystaniu platformy e-learning szkolenie – antykorupcyjne. edu.pl.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Kontroli Zarządczej i planem kontroli w tym zakresie podejmowano działania dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

PPIS w Kole realizował zadania w zakresie działań Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego oraz kontynuował współpracę z jednostkami samorządowymi oraz rządowej administracji zespolonej i niezespolonej, w tym: z Inspekcją Weterynaryjną, Komendą Powiatową Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy oraz lokalnymi mediami.

Przedłożona „Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu kolskiego w roku 2018” obejmuje sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Kole i jest dostępna na stronie internetowej www.psse-kolo.pl.

2. Warunki zdrowotne środowiska.

2.1. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw

Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku .

2.1.1. Zakres nadzoru sanitarnego. Postępowanie administracyjne.

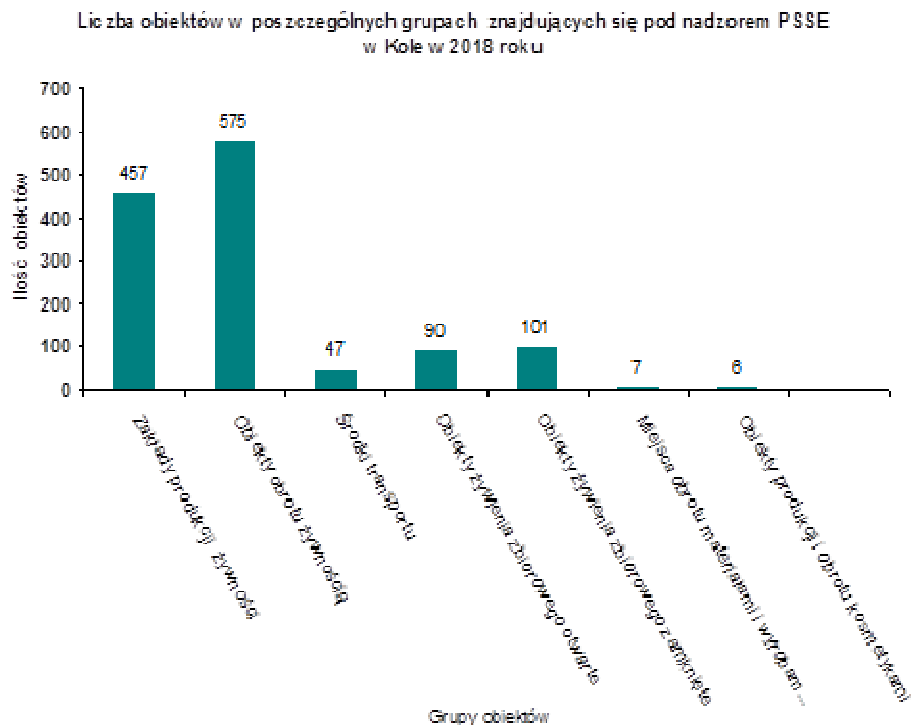
W 2018 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole posiadała w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej 1236 zakładów produkcji żywności, obrotu żywnością, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produkcji i obrotu kosmetyków oraz środki transportu żywności.

Przeprowadzono 511 kontroli i rekontroli w zakładach żywności i żywienia oraz 5 kontroli w obiektach obrotu kosmetykami.

Skontrolowano 322 obiekty, a na podstawie arkuszy kategoryzacji oceniono 180, co stanowi 56% skontrolowanych obiektów. Zatwierdzenie w drodze decyzji uzyskało 39 zakładów, a zmiany naniesiono w stosunku do 42 zakładów ujętych w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W roku 2018 przeprowadzono 21 kontroli interwencyjnych ze względu na zażalenia konsumentów dotyczące warunków sanitarnych i jakości żywności dokonano 11 kontroli oraz w związku z otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF powiadomieniami przeprowadzono 10 kontroli.

Na terenie powiatu kolskiego Zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej zostały opracowane i wdrożone ogółem w 497 zakładach żywności i żywienia, co stanowi 40% zakładów widniejących w ewidencji oraz system HACCP został wdrożony w 423 zakładach, co stanowi 34,4%.

Wykres 1. Zestawienie obiektów zaewidencjonowanych w rejestrze ogółem z podziałem na grupy.

Podczas prowadzenia nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością w dni wolne od pracy i w godzinach popołudniowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przeprowadził w miesiącach letnich **35** kontroli w obiektach stałych, tymczasowych i ruchomych, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i sklepach spożywczych. Nałożono **12** mandatów karnych na kwotę **1450** zł. Wydano **8** decyzji administracyjnych, w tym **7** płatniczych za czynności związane z kontrolą sanitarną oraz **1** decyzję merytoryczną. Podsumowując wyniki kontroli weekendowych prowadzonych od kilku lat, należy stwierdzić, że prowadzenie tego typu kontroli jest celowe i daje wymierny efekt, dla zapewnienia konsumentom bezpiecznej żywności w obiektach spełniających wymagania sanitarno-higieniczne.

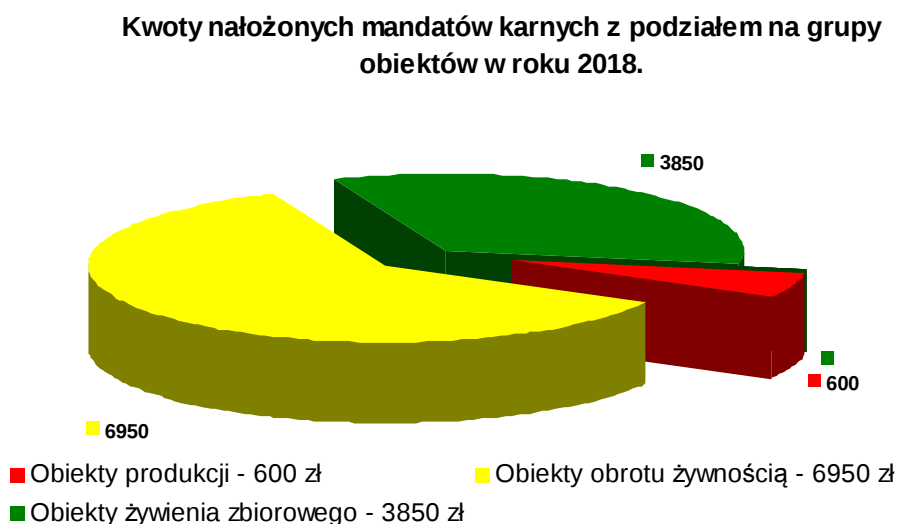
Łącznie w 2018 roku przeprowadzono 516 kontroli i rekontroli sanitarnych.

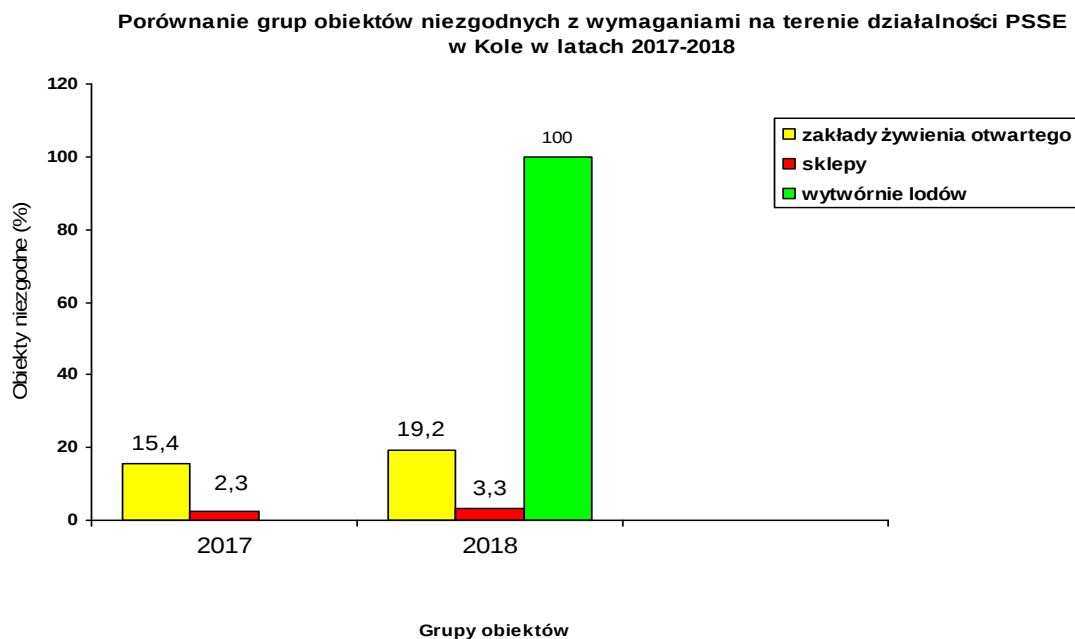
Wydano ogółem **400** decyzji administracyjnych, w tym:

- **40** merytorycznych, w tym 34 nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w nadzorowanych zakładach, 1 unieruchamiająca działalność handlową zakładu, 1 przedłużająca wykonanie zarządzeń, 1 uchylająca unieruchomienie działalności handlowej oraz 3 wygaszające,
- **39** zatwierdzających nowe zakłady,
- **42** zmieniające zakres działalności zakładów znajdujących się już w rejestrze,
- **37** wykreślających zakłady z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli,
- **242** płatnicze za kontrole kwestionowane w wyniku stwierdzonych uchybień sanitarnych i sprawdzenie usunięcia tych uchybień.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia sanitarne nałożono **67** mandatów karnych na ogólną kwotę **11 400** zł.

Wykres 2. Zestawienie nałożonych mandatów karnych w roku 2018

Wykres 3. Zestawienie obiektów niezgodnych

2.1.2. Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów niezgodnych z wymaganiami (wyrażonego w % obiektów „niezgodnych”) do stanu z roku ubiegłego.

	Rodzaj obiektów	2017 rok		2018 rok	
		Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych (liczba obiektów)	Liczba obiektów ocenionych	% obiektów niezgodnych (liczba obiektów)
A	Wytwórnie lodów	-	-	1	100 % (1)
B	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	39	15,4 % (6)	26	19,2 % (5)
C	Sklepy	130	2,3 % (3)	90	3,3% (3)

W grupie zakłady żywienia zbiorowego otwarte statystycznie nastąpiło pogorszenie stanu sanitarnego w stosunku do roku **2017**, co znajduje potwierdzenie w zwiększonym procencie obiektów niezgodnych w stosunku do obiektów, w których przeprowadzono ocenę. W roku **2017** stanowiło **15,4%**, natomiast w roku **2018** - **19,2%**.

W toku przeprowadzonych ocen w sklepach spożywczych można zauważyć niewielkie pogorszenie stanu sanitarnego, w stosunku do roku **2017**. Procent obiektów niezgodnych w roku **2017** wynosił **2,3%**, natomiast w roku **2018** wyniósł **3,3%** w stosunku do wszystkich ocenianych z tej grupy.

W grupie wytwórnie lodów w **2018** roku procent obiektów niezgodnych wyniósł **100**, a wynika to z faktu iż został jeden obiekt sklasyfikowany i uzyskał ocenę niezgodną.

2.1.3. Opis poszczególnych grup obiektów znajdujących się w rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole.

Wytwórnice lodów.

W rejestrze zakładów zarejestrowano 2 wytwórnice lodów. Ocenę zakładu z tej grupy (kategoryzację) przeprowadzono kontrolę w 1 obiekcie i uzyskał ocenę niezgodną.

Do uchybień stwierdzonych podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu;
- brak opracowanej procedury/instrukcji określającej sposób zabezpieczania zakładu przed dostępem szkodników oraz prowadzenia dokumentacji w tym zakresie;
- brak opracowanej procedury/instrukcji określającej przeprowadzenie zabiegów mycia i dezynfekcji pomieszczeń zakładu;
- brak opracowanej procedury/instrukcji w zakresie kwalifikacji pracowników i dokumentacji potwierdzającej szkolenia personelu z zakresu bezpieczeństwa żywności;
- brak opracowanej dokumentacji umożliwiającej identyfikację dostawców produktów i półproduktów spożywczych wykorzystywanych w produkcji lodów;
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach;
- brak opracowania procedury/instrukcji uwzględniającej przeprowadzenie badań produkowanych produktów.

Wydano 3 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję płatniczą, 1 merytoryczną oraz 1 przedłużającą termin usunięcia nieprawidłowości.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego w rejestrze odnotowano 42 obiekty. Zatwierdzenie uzyskało 5 zakładów, a w stosunku do 2 obiektów naniesiono w drodze decyzji zmiany w zakresie prowadzonej działalności.

Przeprowadzono 49 kontroli i rekontroli w 28 zakładach. W toku przeprowadzanych ocen na podstawie arkusza klasyfikacyjnego na 12 zakładów 1 oceniono jako zakład o wysokim ryzyku i niezgodny z wymaganiami. Wydano 4 decyzje merytoryczne w związku ze złym stanem sanitarnym i technicznym zakładów.

Do uchybień najczęściej stwierdzanych podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu;
- zły stan techniczny maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie produkcji/sprzedaży;
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu;
- brak dokumentacji potwierdzającej przydatność wody do spożycia;
- brak środków chemicznych do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością;
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności;
- nie zachowana higiena osobista pracowników – brak odzieży ochronnej;
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.

Wydano 28 decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli. Za zły stan sanitarny zakładów nałożono 8 mandatów karnych na ogólną

kwotę **1 800 zł**.

System HACCP obejmujący zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej jest opracowany, wdrożony i utrzymany w 31 zakładach żywienia zbiorowego otwartego.

Sklepy.

W rejestrze znajduje się **281** sklepów spożywczych, w tym **12** obiektów to supermarketów. W **2018** roku zostało zatwierdzonych **11** nowych obiektów. W stosunku do **13** obiektów w drodze decyzji naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności. Skontrolowano **140** sklepów, w tym **12** supermarketów. W grupie tej na **90** sklepów ocenionych na podstawie arkusza kategoryzacji **3** oceniono jako obiekty o wysokim ryzyku i niezgodne z wymaganiami.

Przeprowadzono **227** kontroli, w tym **12** kontroli interwencyjnych. Kontrole interwencyjne prowadzone były w związku z działaniami w ramach systemu RASFF oraz zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarnych w obiektach i podejrzenia o niewłaściwą jakość zdrowotną artykułów spożywczych.

Wydano **19** decyzji merytorycznych oraz **138** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli.

Z powodu nieprzestrzegania wymagań dotyczących zachowania czystości i porządku oraz higieny sprzedaży nałożono **43** mandaty karne na kwotę **6 500 zł**.

Sklepy spożywcze są jedną z najliczniejszych grup zarejestrowanych obiektów żywności i żywienia. Stan sanitarno-higieniczny w grupie sklepów jest zróżnicowany. Oceniano obiekty nowe, wyposażone w nowoczesne urządzenia i sprzęt, jak i obiekty działające już wiele lat ze starszym wyposażeniem jednak zapewniającym prawidłowe warunki do przechowywania i sprzedaży żywności.

Zasady dobrej praktyki higienicznej są opracowane, wdrożone i przestrzegane w **264** (93%) sklepach spożywczych, a system HACCP w **252** (90%) obiektach tej grupy.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień (częściej w małych sklepach) należą :

- zły stan techniczny pomieszczeń sklepów;
- zły stan techniczny urządzeń i wyposażenia sklepów;
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych;
- oferowanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu,
- brak dokumentacji potwierdzającej przydatność wody do spożycia;
- brak środków chemicznych do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością;
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności;
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych: brak podestów, segregacji lub zabezpieczenia przed wpływem czynników zewnętrznych;
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.

Do badań laboratoryjnych w zakładach obrotu żywnością pobrano **136** próbek, w tym **121** z supermarketów. Spośród pobranych prób **5** zostało zakwestionowanych.

Mała gastronomia.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli wpisanych jest **48** zakładów małej gastronomii. W toku przeprowadzonych **47** kontroli skontrolowano **26** zakładów, w tym **14** na podstawie arkusza kategoryzacji. Wydano **5** decyzji merytorycznych i **24** decyzje

płatnicze za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli oraz **1** decyzję wstrzymującą i **1** uchylającą wstrzymanie działalności handlowo-produkcyjnej zakładu. Przyczyną wydania decyzji wstrzymującej było stwierdzenie niewystarczającego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, co potwierdzone było obecnością śladów gryzoni. Nałożono **9** mandatów karnych na kwotę **1 650** złotych.

W **35** obiektach wdrożono zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, a w **34** obiektach wdrożono system HACCP.

Automaty do lodów.

W rejestrze znajduje się **14** automatów do lodów. Skontrolowano 5 zakładów w toku **6** kontroli. Wśród 3 ocenionych na podstawie arkusza kategoryzacji **2 zakłady** otrzymały niską kategorię ryzyka, natomiast **1** otrzymał średnią kategorię ryzyka.

Wydano **2** decyzje płatnicze za kontrole, podczas których stwierdzono nieprawidłowości oraz nałożono **1** mandat karny na kwotę **300** złotych.

W **13** obiektach wdrożono Dobrą Praktykę Higieniczną i Produkcyjną i system HACCP.

Piekarnie.

Zarejestrowanych jest **10** zakładów. W większości są to zakłady prowadzące niedużą produkcję głównie na rynek lokalny. Przeprowadzono **18** kontroli w **8** zakładach, w tym **6** na podstawie arkusza kategoryzacji. W grupie tej dodatkowo przeprowadzono **1** kontrolę interwencyjną, która dotyczyła niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu handlowego.

Wydano 5 decyzji merytorycznych zobowiązujących właścicieli obiektów do poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń oraz sprzętu wykorzystywanego do produkcji, uaktualnienia wyników badania wody oraz uzupełnienia planu badania wyrobu produkowanego w zakładzie potwierdzającego jego jakość zdrowotną.

W ramach postępowania administracyjnego wydano **11** decyzji płatniczych oraz nałożono **1** mandat karny w wysokości **300 zł**.

Pobrano do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli 25 próbek gotowego wyrobu. Pobranych prób nie kwestionowano.

W zakładach następuje dalsza poprawa warunków sanitarno-technicznych. Sukcesywnie dokonuje się modernizacji urządzeń i sprzętu służącego do produkcji wyrobów piekarniczych. Dwie piekarnie posiadają zautomatyzowane linie technologiczne do produkcji wyrobów piekarniczych.

Piekarnie posiadają własne środki transportu, które na bieżąco są zatwierdzane. Służą one wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych i są w dobrym stanie technicznym.

We wszystkich obiektach wdrożono Dobrą Praktykę Higieniczną i Produkcyjną oraz system HACCP.

Ciastkarnie.

W rejestrze znajdują się **3** obiekty, skontrolowano **3**, w tym **2** oceniono na podstawie arkusza kategoryzacji. Sklasyfikowane obiekty uzyskały średnią kategorię ryzyka. Wszystkie zakłady wdrożyły zasady GHP i GMP oraz system HACCP.

Przeprowadzono ogółem 5 kontroli. Stwierdzano niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów oraz sprzętu wykorzystywanego do produkcji, brak badań do celów sanitarno-epidemiologicznych pracownika oraz brak deklaracji zgodności dla materiałów opakowaniowych wykorzystywanych w zakładzie do pakowania wyrobów cukierniczo-ciastkarskich. W ramach postępowania administracyjnego wydano **3** decyzje płatnicze i nałożono 1 mandat karny na kwotę **100 zł**.

Pobrano do badań mikrobiologicznych **15** próbek wyrobu gotowego. Jakości wyrobów nie kwestionowano.

Przetwórnictwo owocowo – warzywne.

W rejestrze znajdują się 4 obiekty, które 3 zostały skontrolowane, a 2 z nich oceniono na podstawie arkusza kategoryzacji. W 3 zakładach zostały wdrożone zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz system HACCP.

Przeprowadzono łącznie 4 kontrole, w tym 1 tematyczną interwencyjną w zakresie oceny stanu zdrowia i higieny osobistej pracowników biorących udział w produkcji i obrocie żywnością. W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak odzieży roboczej u pracowników, brak dokumentacji do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością, nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny obiektu.

W ramach urzędowej kontroli pobrano do badań 2 próbki w kierunku substancji konserwujących. Próbkę nie została zakwestionowana.

Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego.

W rejestrze znajduje się 1 obiekt. Młyn gospodarczy, prowadzi działalność usługową, mieląc zboże na potrzeby okolicznych rolników i na potrzeby lokalnych zakładów piekarniczych. W zakładzie tym wdrożone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej.

Inne wytwórnictwo żywności.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole znajdują się 422 obiekty. W grupie tej największy udział mają producenci żywności pierwotnej - gospodarstwa rolne w ilości 418. Zgodnie z „Planem działania na 2018 rok dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole skontrolował 1 obiekt produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Nie pobierano próbek żywności.

Do grupy tej zaliczono również Kopalnię Soli oraz Zakład Skupu Suszy Ziołowych i Obróbki Wstępnej Ziół i Owoców. Przeprowadzono 7 kontroli. W zakładach tych zostały wdrożone zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz system HACCP.

Kioski spożywcze.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli jest 5 obiektów. W 2018 roku skontrolowano 2 kioski spożywcze. Żaden z ocenianych obiektów nie uzyskał wysokiej kategorii ryzyka. W 3 zakładach zostały wdrożone zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz system HACCP.

Magazyny hurtowe.

Nadzorem sanitarnym objętych jest 13 magazynów hurtowych, w 12 obiektach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, natomiast w 9 obiektach wdrożono system HACCP.

Skontrolowano 7 zakładów w toku 10 kontroli, w tym 6 kontroli na podstawie arkusza kategoryzacji. Żaden z ocenianych obiektów nie uzyskał wysokiej kategorii ryzyka. Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano 5 próbek żywności, z których żadna nie była kwestionowana. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 5 decyzji płaćniczych i nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł.

Obiekty ruchome i tymczasowe.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności znajdują się 33 obiekty. Do grupy tej zaliczono stoiska i obiekty prowadzące działalność handlową na targowiskach lub miejscach wyznaczonych do handlu na wolnym powietrzu oraz obiekty handlu mięsem i wędlinami ze specjalistycznych środków transportu przystosowanych do prowadzenia tego typu działalności. Przeprowadzono 32 kontrole. Nałożono 3 mandaty karne

o łącznej wysokości 350 zł.

W 4 obiektach z grupy tej wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i system HACCP.

Inne obiekty obrotu żywnością.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się 196 obiektów, w tym 114 rolników prowadzących sprzedaż bezpośrednią oraz punkty sprzedaży przy stacjach benzynowych, apteki, saloniki prasowe, sklepy sportowe.

Skontrolowano 20 zakładów, 3 oceniono na podstawie arkusza kategoryzacji w toku przeprowadzonych 27 kontroli. W ramach postępowania administracyjnego wydano 27 decyzji i nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł. Pobrano do badań laboratoryjnych 5 prób, z których 1 została zakwestionowana.

W 24 obiektach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, natomiast w 17 obiektach wdrożono system HACCP.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte.

W rejestrze znajduje się 101 obiektów, w tym 7 nowo zatwierdzonych. Do grupy tej należą: stołówki pracownicze, domy opieki społecznej, stołówka w żłobku, stołówki szkolne, stołówka w internacie, stołówki na koloniach i półkoloniach, stołówki przedszkolne, stołówki w zakładzie specjalnym i wychowawczym, zakłady usług cateringowych i inne zakłady żywienia. W 2018r. skontrolowano 54 zakłady, w tym 39 oceniono na podstawie arkusza kategoryzacji. Przeprowadzono 70 kontroli, wydano 21 decyzji administracyjnych i nałożono 2 mandaty karne na kwotę 400 zł.

W 92 zakładach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej, a w 37 wdrożono system HACCP.

Środki transportu.

W 2018 roku w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się 47 samochodów dostawczych służących do transportu żywności.

Wydano 9 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji zatwierdzających firmy zajmujące się przewozem środków spożywczych, obejmujące głównie transport zbóż oraz innych artykułów spożywczych niewymagających warunków chłodniczych, w opakowaniach transportowych zbiorczych.

W roku 2018 skontrolowano 26 środków transportu. Kontrole przeprowadzano podczas planowych kontroli zakładów produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu tj. magazyny hurtowe, zakłady usług cateringowych, żywienia zbiorowego otwartego i małej gastronomii, jak również przy ich zatwierdzaniu lub dokonywaniu zmian w rejestrze. W przypadku 6 środków transportu zostały stwierdzone nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego części ładunkowych. W stosunku do zakładów tj. piekarni i magazynu hurtowego, które dysponowały tymi środkami transportu zostały wydane 4 decyzje merytoryczne zobowiązujące do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

2.1.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2018 roku pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz urzędowej kontroli i monitoringu żywności 196 próbek, w tym:

- 19 próbek pochodzących z Unii Europejskiej,
- 176 próbek pochodzenia krajowego,
- 1 próbka z importu.

Zgodnie z założeniami planu pobierania próbek żywności materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w 2018 pobrano do badań laboratoryjnych 183 próbki w tym:

- 121 – urzędowych,
- 5 – monitoringowych,
- 70 – urzędowe i monitoringowe.

Plan poboru próbek żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w 2018 został zrealizowany w 100%.

Pobrane próbki pochodziły z następujących grup:

- 190 próbek środków spożywczych,
- 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 3 próbki kosmetyków.

W ramach urzędowej kontroli pobrano do badań 121 próbek w następujących kierunkach:

- zanieczyszczenia metalami	6
- mikrobiologia	88
- substancje dodatkowe	10
- mykotoksyny- patulina	1
- parametry jełczenia i kwas erukowy	3
- WWA	8
- organoleptyka	2
- badania mat. i wyrobów przeznaczonych. do kontaktu z żywnością	2
- metanol	1

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań 70 próbek w następujących kierunkach:

- pestycydy	2
- substancje dodatkowe	2
- metale	1
- znakowanie i badanie żywności	8
- mikrobiologia	50
- gluten + znakowanie	1
- jod	6

W ramach monitoringu pobrano 5 próbek w kierunku badań:

- badania mat. i wyrobów przeznaczonych. do kontaktu z żywnością	1
- azotany	1
- WWA	1
- furan	2

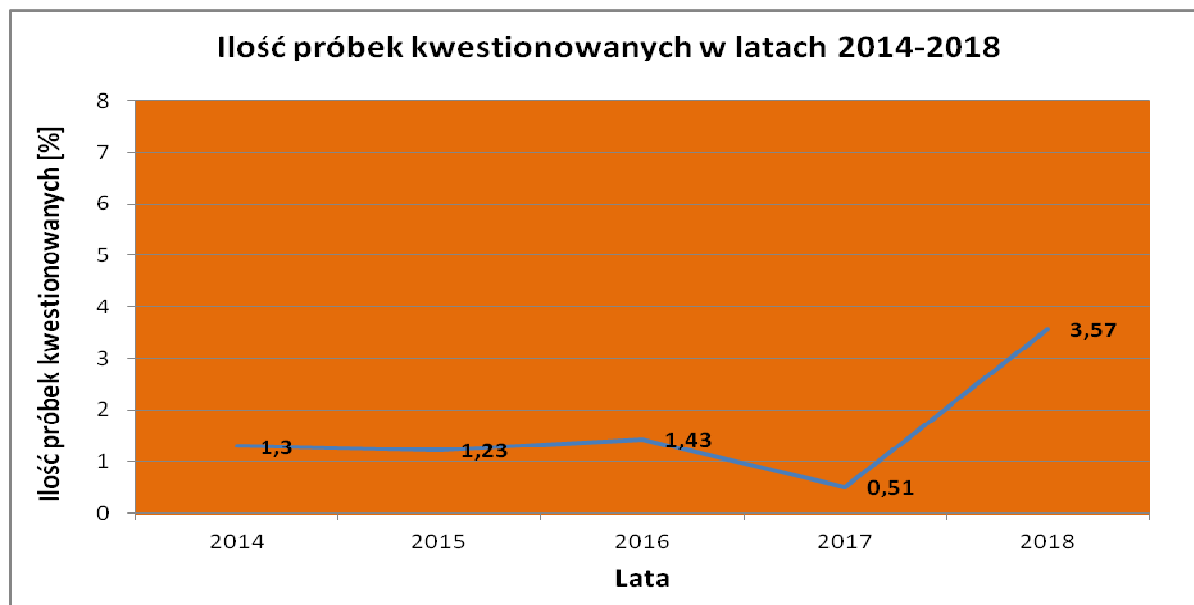
Dodatkowo pobranych zostało 13 próbek tj.:

- 3 próbki kosmetyków. Pobranych próbek niekwestionowano.
- 2 próbki soli kamiennej spożywczej jodowanej do badań fizyko-chemicznych w kierunku organoleptyki i zawartości substancji wzbogacającej - jodku potasu.
- 2 próbki wody źródlanej niegazowanej do badań organoleptycznych, w związku ze złożonym przez konsumenta zażaleniem na specyficzny zapach i smak wody.
- 5 próbek surowego mięsa garmazeryjno-wieprzowo-wołowego do badań mikrobiologicznych w związku z kwestionowaniem 2 próbek za obecność *Salmonella*.
- 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością do badań organoleptycznych.

W 2018 roku spośród pobranych do badań laboratoryjnych próbek kwestionowano 7, natomiast 5 próbek objętych było uwagami, głównie w zakresie niezgodnego ich oznakowania z obowiązującymi przepisami prawa.

Analiza kwestionowania pobranych próbek w latach 2014-2018

Lata	Liczba pobranych próbek	Ilość kwestionowanych próbek	% kwestionowanych próbek
2014	154	2	1,30
2015	162	2	1,23
2016	210	3	1,43
2017	196	1	0,51
2018	196	7	3,57

Przeprowadzona analiza wykazuje, że odsetek liczby próbek kwestionowanych w latach 2014-2016 utrzymywał się na takim samym poziomie. W roku **2017** liczba próbek kwestionowanych zmniejszyła się o połowę, natomiast w **2018** roku odsetek próbek kwestionowanych wzrósł do **3,57%** w stosunku do pobieranych próbek. Liczba próbek pobieranych utrzymuje się na podobnym poziomie.

2.1.5. Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

W trakcie prowadzonego nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi w 2018r. nie stwierdzono występowania artykułów spożywczych, które zawierałyby w swoim składzie organizmy genetycznie zmodyfikowane. W obrocie handlowym występowały grupy produktów spożywczych, które oznakowane są przez producenta lub dystrybutora informacją „bez GMO”. Na terenie powiatu kolskiego nie ma producentów bądź importerów żywności genetycznie zmodyfikowanej.

2.1.6. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF.

Informacje o żywności oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów przesyłane są w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

RASFF jest wspólnotowym systemem służącym do wymiany informacji, pomiędzy organami

urzędowej kontroli o żywności, paszy i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych prowadzonych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole powołane są: zespół ds. zbierania i przekazywania informacji w ramach systemu RASFF oraz zespół ekspertów dokonujących oceny ryzyka.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole otrzymał od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu 19 powiadomień o produktach, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych, stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumenta, w tym:

- 10 powiadomień alarmowych,
- 9 powiadomień informacyjnych.

Spośród powiadomień otrzymanych ramach systemu RASFF - 16 powiadomień dotyczyło żywności, w tym 5 powiadomień dotyczyło suplementów diety. Natomiast 3 powiadomienia dotyczyły wyrobu do kontaktu z żywnością.

Otrzymane powiadomienia ze względu na rodzaj zgłaszanych zagrożeń można podzielić na:

- chemiczne 8
- mikrobiologiczne 6
- fizyczne 2

oraz 3 dotyczyły braku wymaganego powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego oraz nieprawidłowego znakowania.

Do zagrożeń wykrywanych w produktach należały:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu oraz migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych w artykułach do kontaktu z żywnością,
- obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, *Salmonella agona*, *Salmonella Enteritidis*, z grupy *coli*
- obecność wysokiego poziomu niedozwolonej substancji DMAA oraz obecność nikotyny w żywności,
- stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości fipronilu i tricyklazolu oraz benzo(a)pirenu oraz sumy benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, chryzenu.
- stwierdzenie obecności ciała obcego - kawałków szkła oraz przykrego zapachu.

Podjęte działania miały na celu sprawdzenie występowania w obrocie kwestionowanego produktu oraz nadzorowanie jego wycofania.

Każdorazowo postępowanie w takich przypadkach prowadzone jest zgodnie z obowiązującą procedurą funkcjonowania systemu RASFF. Zakwestionowane produkty objęte powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców lub zutylizowane.

W 2018 roku w wyniku otrzymanych powiadomień w celu prowadzenia nadzoru nad występowaniem i wycofaniem z obrotu produktów zagrażających życiu i zdrowiu ludzi przeprowadzono 10 kontroli.

2.1.7. Znakowanie środków spożywczych.

PPIS w Kole w 2018 roku stwierdzał nieprawidłowości w zakresie braku informacji dla konsumenta o wykazie składników z uwzględnieniem składników lub substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji głównie w oferowanych potrawach produkowanych w zakładach żywnościowych.

W związku z obowiązkiem wejścia w życie znakowania artykułów spożywczych wartością odżywczą podczas prowadzonego nadzoru stwierdzono w zakładach produkcyjnych jeszcze niepełne oznakowanie produktów. Zakłady znajdowały się w trakcie opracowywania, wdrażania i przygotowywania nowych etykiet zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. Urz. UE L

304/18 z dnia 22.11.2011 z późn. zm.). Nieprawidłowości usuwano w ramach zaleceń pokontrolnych.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole pobrał do badań laboratoryjnych 8 próbek do oceny w kierunku znakowania. Były to: 4 próbki suplementów diety zawierających witaminy, składniki mineralne, kwasy tłuszczowe omega-3, bakterie mlekowe (w tym probiotyczne), aminokwasy; 2 próbki przetworów mleczarskich niefermentowanych wzbogaconych w witaminy i składniki mineralne, kwasy tłuszczowe n-3 (omega-3), fitosterole, estry fitosteroli, fitostanoli i/lub estrów fitostanoli; 2 próbki z grupy galanterii cukierniczej (środki spożywcze wzbogacone w witaminy i składniki mineralne, kwasy tłuszczowe Omega-3).

Pobrano również 1 próbkę w kierunku oznakowania obecności glutenu.

Prowadzono 9 spraw w zakresie niepoprawnego znakowania pobranych do badań laboratoryjnych zgodnie z planem próbek żywności, które nie zostały kwestionowane w kierunku planowego badania. W otrzymanych sprawozdaniach zwrócono uwagę na błędy w znakowaniu tych produktów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole po otrzymaniu sprawozdań z badań opatrzonych uwagami przekazywał powyższe sprawy do właściwych terenowo Powiatowych Inspektorów Sanitarnych sprawujących nadzór nad producentami czy dystrybutorami ww. środków spożywczych celem wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie ich znakowania.

2.1.8. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole nie ma producentów środków spożywczych specjalnego przeznaczenia.

W 2018 roku sprawowano nadzór nad jakością zdrowotną środków spożywczych specjalnego przeznaczenia. Do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki ww. środków spożywczych z grupy środki spożywcze uzupełniające obejmujące produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze (napoje i soki) dla niemowląt i małych dzieci. Zbadano w kierunku obecności metali w ramach urzędowej kontroli żywności. Pobrane próbki były pochodzenia krajowego. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań, próbek niekwestionowano.

Realizowano przedsięwzięcie nt. "Oceny zgodności środków spożywczych w sprawie substancji, które mogą być dodawane w szczególnych celach odżywczych do żywności specjalnego przeznaczenia z uwzględnieniem substancji zabronionych w sporcie spośród wymienionych w liście substancji i metod zabronionych, publikowanej przez Światową Agencję Antydopingową". Oceniono 2 partie produktów spożywczych, z czego 1 wykazała następujące nieprawidłowości w zakresie znakowania.

W 2018 roku prowadzono ocenę w zakresie przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogacanej, suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia określonych w szczególności przepisami rozporządzenia 1924/2006, 1169/2011, 432/2012. Dokonano analizy 13 środków spożywczych: suplementów diety (4 partie), żywności wzbogacanej (5 partii), środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego (4 partie). Nieprawidłowości w zakresie oznakowania nie stwierdzono.

2.1.9. Suplementy diety

W 2018 roku prowadzono nadzór nad obrotem suplementami diety. Nadzór obejmował obiekty sprzedaży detalicznej, ponieważ w rejestrze nie odnotowano producentów i dystrybutorów ww. produktów. Pod względem znakowania oceniono 31 partii suplementów diety, w tym 9 partii suplementów diety sprzedawanych za pomocą portali internetowych.

Nieprawidłowości stwierdzono w 2 partiach ocenianych suplementów diety w zakresie:

- niepoprawnego sposobu podania informacji o wartości odżywczej,
- braku komunikatu „Referencyjna wartość spożycia dla przeciętnej osoby dorosłej (8 400 kJ/2 000 kcal)”,
- braku określenia dla jakiej grupy konsumenckiej produkt jest przeznaczony,

- umieszczenia niepoprawnego sformułowania oświadczenia zdrowotnego,
- braku podania informacji „zawiera cukier (cukry) i substancję(-e) słodzącą(-e)”.

Zgodnie z planem poboru pobrano 6 próbek suplementów diety. W ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku substancji dodatkowych pobrano 1 suplement diety, 1 próbka została pobrana w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku badań na zawartość metali oraz 4 próbki w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności w kierunku znakowania i badania (witaminy, składniki mineralne, kwasy tłuszczowe, omega - 3, bakterie mlekowe, aminokwasy). Kwestionowano pod względem badań fizykochemicznych 1 próbkę pobranego suplementu diety za zaniżoną zawartość kwasu askorbinowego, a w 1 przypadku naniesiono uwagi, co do niepoprawności oznakowania. Zostały rozesłane pisma informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach do właściwych terenowo PPIS, pod których nadzorem znajdują się producenci bądź dystrybutorzy nieprawidłowo znakowanych suplementów diety.

2.1.10. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole nie występują wytwórnie przedmiotów użytku. W ewidencji znajduje się 7 obiektów prowadzących sprzedaż w/w przedmiotów. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki z grupy „Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością”, z czego zakwestionowano 1 próbkę z podgrupy „Wyroby szklane” - Kieliszek szklany. Przyczyną kwestionowania było przekroczenie metalu uwalnianego z obrzeża – ołowiu. Nie pobrano do badań ponownie ww. zestawu do badań chemicznych ze względu na brak w obrocie handlowym. Próbka była pochodzenia krajowego. Pozostałych pobranych próbek nie kwestionowano.

W 2018 roku prowadzono działania wyjaśniające w związku z otrzymanymi 2 powiadomieniami w ramach funkcjonowania systemu RASFF dotyczącymi stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu oraz pierwszorzędowych amin aromatycznych z wyrobu.

Ponadto realizowano przedsięwzięcie dotyczące „Oceny nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z przepisami”. Dokonywano ocen tych wyrobów pod względem warunków ich przechowywania, źródła pochodzenia, znakowania oraz posiadania deklaracji zgodności.

2.1.11. Kosmetyki.

Na terenie działania PPIS w Kole usytuowane są 2 wytwórnie kosmetyków: jedna produkująca sól kąpielową, a druga produkująca mydła, musy, pomadki ochronne. Przeprowadzono 5 kontroli w obiektach prowadzących obrót wyrobami kosmetycznymi. Pobrano w 2018 roku do badań mikrobiologicznych 3 próbki kosmetyków. Pobranych próbek nie kwestionowano.

W ramach realizacji przedsięwzięcia dotyczącego „Oceny działań w zakresie nadzoru nad kosmetykami (ze szczególnym uwzględnieniem wybielaczy do zębów) poprzez badania wyrobów znajdujących się w obrocie i kontrolę zakładów produkcyjnych” przeprowadzono kontrole w zakresie oznakowania ww. wyrobów znajdujących się w obrocie. Ogółem oceniono 10 serii kosmetyków.

W przypadku 1 wyrobu kosmetycznego stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą umieszczenia na opakowaniu symbolu graficznego „nietestowane na zwierzętach”. Informacja o stwierdzonej niezgodności została przesłana do właściwego terenowo PPIS sprawującego nadzór nad zakładem produkcyjnym wyrób kosmetyczny. W oznakowaniu pozostałych produktów kosmetycznych nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach drugiego przedsięwzięcia dotyczącego „Oceny zgodności oświadczeń, stosowanych w związku z produktami kosmetycznymi, z kryteriami dotyczącymi ich uzasadniania określonymi w rozporządzeniu 655/2013” przeprowadzono kontrole wybranych losowo partii kosmetyków znajdujących się w obrocie. Oceniono 10 partii

produktów kosmetycznych w zakresie 10 oświadczeń, z czego liczba oświadczeń nieprawidłowych wynosiła 6. W 4 przypadkach zastosowanie oświadczeń dotyczyło przypisywania produktom właściwości leczniczych.

Informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach zostały przesłane do właściwych terenowo PPIS sprawujących nadzór nad zakładami produkcyjnymi ww. wyroby kosmetyczne.

2.1.12. Ocena sposobu żywienia.

Żywienie zbiorowe zamknięte jest ważnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonej grupy osób. Niewłaściwie zbilansowane żywienie przyczynia się do powstawania wielu chorób dietozależnych.

W trakcie sprawowania nadzoru nad jakością żywienia z przeprowadzonych 37 ocen jadłospisów dekadowych stwierdzono:

- 19 jadłospisów prawidłowych,
- 18 jadłospisów nieprawidłowych.

W roku 2018 na 37 przeanalizowanych jadłospisów, 18 oceniono jako nieprawidłowe, co stanowi 48,6% w stosunku do wszystkich ocenianych. Oceny jakościowe jadłospisów dekadowych wykazały poprawę w stosunku do roku ubiegłego (58%).

Badanie sposobu żywienia przeprowadzono w **28** obiektach zamkniętych żywienia zbiorowego, w których oceniono jadłospisy dekadowe w następujących grupach:

- a) w żłobku – 1 ocena,
- b) w przedszkolach – 8 ocen,
- c) na półkoloniach – 1 ocena,
- d) w szkołach – 18 ocen,
- e) w blokach żywienia szpitalnego w systemie cateringowym – 4 oceny,
- f) w zakładach usług cateringowych – 2 oceny,
- g) w domach opieki społecznej – 2 oceny,
- h) w zakładach specjalnych i wychowawczych – 1 ocena.

Nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz sklepikach szkolnych.

Ocen jadłospisów dokonywano w oparciu o zasady racjonalnego żywienia z wykorzystaniem (od miesiąca września) „List wspomagających ocenę żywienia w szkole, przedszkolu i żywienia całodobowego pod kątem ww. rozporządzenia”.

W powyższym zakresie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził **33** kontrole w placówkach systemu oświaty. Nieprawidłowości zostały stwierdzone w **13** zakładach takich jak: stołówki szkolne i przedszkolne, ośrodek specjalno-wychowawczy oraz sklepik szkolny. Duży wpływ na uzyskaną ocenę nieprawidłową jadłospisów ocenianych za pomocą „check list ” miał fakt, że w placówkach systemu oświaty nie była udokumentowana obliczana wartość odżywcza posiłków.

Przekazywano pisemne informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach w jadłospisach odbiorcom posiłków tj. dyrektorom i organom założycielskim placówek systemu oświaty, szpitala, domów opieki społecznej, firmom cateringowym przygotowującym posiłki w formie odpowiednich zaleceń i udzielano instruktażu dotyczącego układania jadłospisów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wnosił o poinformowanie o podjętych działaniach w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w zakresie zbiorowego żywienia, w tym dzieci i młodzieży przebywających w placówce oświatowej.

W zakładach żywienia zamkniętego prowadzona jest produkcja posiłków na miejscu oraz popularna na chwilę obecną forma żywienia cateringowego. Według rejestru na 23 stołówki przedszkolne, posiłki w formie cateringowej wydawane są w 15 placówkach. Natomiast na 43 stołówki szkolne, 35 prowadzi wydawanie posiłków w formie cateringowej. Ponadto nadzorowano warunki realizowanego „Programu dla szkół”, w ramach którego utrzymywanie otrzymują w placówkach mleko i przetwory mleczne oraz owoce i warzywa.

2.1.13. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi, organizacjami konsumenckimi i środkami masowego przekazu .

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w powiecie kolskim dotyczyła nadzoru nad targowiskową sprzedażą produktów spożywczych pochodzenia roślinnego, sprzedażą bezpośrednią płodów rolnych z gospodarstw wiejskich oraz doradztwa przy organizowaniu imprez masowych tj. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Dni Koła 2018, Koło Blues 2018, Święto Solnego Miasta w Kłodawie, Targi Rolnicze w Kościelcu 2018, Wielkopolskie Święto Mleka i Powiatu Kolskiego.

Współpraca i współdziałanie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej oparte jest na podpisanym porozumieniu pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kole i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kole. W roku 2018 z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej odbyły się 3 wspólne spotkania, na których omówiono występowanie przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz wzmożenie nadzoru nad sprzedażą mięsa oraz zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego; działania dotyczące wykorzystywania podkładek absorpcyjnych stosowanych m.in. przy pakowaniu mięsa; ustalenia w sprawie rejestracji i zatwierdzenia przez PPIS podmiotów prowadzących sprzedaż detaliczną konsumentowi końcowemu przez rzeźnię i zakłady rozbioru działające na podstawie zatwierdzenia przez organy Inspekcji Weterynaryjnej; kontynuacja rejestracji i prowadzenia nadzoru RHD w oparciu o obowiązujące przepisy prawne; omówienie „Wytycznych dla organów kontrolujących podmioty prowadzące sprzedaż detaliczną w zakresie świeżego mięsa, mięsa mielonego, surowych wyrobów mięsnych i produktów wytworzonych z mięsa zwierząt łownych oraz dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych”; omówienie warunków obrotu żywnością w okresie przedświątecznym (m.in. ryb żywych) na tymczasowych stoiskach sprzedaży detalicznej, targowiskach i miejscach wyznaczonych do handlu na wolnym powietrzu; omówienie wspólnego nadzoru podmiotów podlegających nadzorowi PIS i WIS; omówienie zakresu, tematyki i terminów wspólnych kontroli.

W ramach wymiany informacji Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kole przysyłał uaktualniane listy podmiotów zarejestrowanych i nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną oraz tych, które mogą swoje produkty zbywać w miejscu prowadzenia działalności bezpośredniej, na targowisku oraz w ramach sprzedaży detalicznej.

Ponadto współpraca z właściwymi terenowo Powiatowymi Lekarzami Weterynarii polegała na wzajemnym przekazywaniu informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach podczas prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego.

Zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2018 rok dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole współpracował z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Nie odnotowano współpracy z IJHARS, NIK, IH oraz organizacjami konsumenckimi.

2.2. Ocena sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Epidemiologii.

2.2.1. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych.

L.p	Kog wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2017		2018	
0	1	2		l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}					
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	44	49,9	34	38,9
5	A02.1		posocznica ^{PL}			2	2,3
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}	2	2,3		
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL/4}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną ^{UE}				
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	1	1,1		
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	28	31,8	56	64,0
14	A04.7-8		inne określone				
15	A04.9		nie określone	1	1,1		
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/5}					
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}				
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nie określone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ^{/6}					
23	A07.1	Lamblioza (giardioza) ^{UE}					
24	A07.2	Kryptosporidioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	76	86,2	34	38,9
26	A08.1		wywołane przez norowirusy			3	3,4
27	A08.2-3		inne określone	9	10,2	5	5,7
28	A08.4		nie określone	46	52,2	22	25,2
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/7}		73	82,8	29	33,2
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	118	133,9	121	138,3
31			w tym u dzieci do lat 2	52	59,0	39	44,6
32	A20	Dżuma ^{UE}					
33	A21	Tularemia ^{UE}					

34	A22	Wąglik ^{UE}					
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}					
36	A24.0	Nosaczna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{UE}					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza ^{UE}					
41	A33-35		ogółem				
42	A33		Tężec ^{UE}	noworodków			
43	A36	Błonica ^{UE}					
44	A37	Krztusiec ^{UE}		7	7,9	7	8,0
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		8	9,1	19	21,7
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL/8}	ogółem			1	1,2
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
48	A39.1-4		posocznica			1	1,2
49	A39.5-9		inna określona i nie określona				
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{/PL 9}	ogółem	5	5,7	4	4,6
51	A46		róża	5	5,7	4	4,6
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka połogowa				
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}				
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów ^{UE}				
56	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}				
57	A50		wrodzona i noworodków				
58	A51		wczesna	2	2,3	1	1,2
59	A52		późna				
60	A53	Kiła	inne postacie kiły i kiła nie określona			1	1,2
61	A54	Rzeżączka					
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie				1	1,2
64	A69.2	Borelioza z Lyme ^{PL}		3	3,4	2	2,3
65	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
66	A75	Dur wysypkowy					
67	A78	Gorączka Q ^{UE}					
68	A77; A79	Gorączka płamista i inne riketsjozy					
69	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
70	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
71	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		1	1,1		
72	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				

73	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) UE				
74	A81		inne i nie określone				
75	A82	Wścieklizna ^{UE}					
76	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ^{/11}		21	23,8	16	18,3
77	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}					
78	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
79	A81.1;A83;A85;B02.0		inne określone				
80	A86		nie określone	1	1,1		
81	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/12}				
82	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
83	B00.3		opryszczkowe	1	1,1		
84	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	1	1,1	3	3,4
85	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/13}				
86	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}					
87	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					
88	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
89	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ^{/14}				
90	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5- 8,A99		inne określone i nie określone ^{/14}				
91	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
92	B01	Ospa wietrzna		456	517,4	247	282,3
93	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}					
94	B05	Odra ^{UE}					
95	B06	Różyczka ^{UE}					
96	B08.8	Pryszczycza					
97	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}			2	2,3
98	B16		typu B - ostre ^{UE}				
99	B18.0-1		typu B - przewlekłe ^{/15}	9	10,2	3	3,4
100	B17.1; B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2014 r. ^{UE /16,17}	10	11,3	6	6,9
101	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ^{/18}				
102	B17.0-2-8;B18.2-9;B19		inne i nie określone				
103	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
104	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE/19}		2	2,3	1	1,2
105	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE}		5	5,7	4	4,6
106	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
107	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}					
108	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
109	B75	Włośnica ^{UE}					
110	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE/20}	ogółem	3	3,4	5	5,7
111	B95.3/G04.2;G00.1		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu			1	1,2

112	A40.3			posocznica	3	3,4	3	3,4
113	B95.3/(...)			inna określona i nie określona			1	1,2
114	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> UE/21						
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna UE/PL 22		ogółem			3	3,4
116	B96.3/G04.2;G00.0			zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu				
117	A41.3			posocznica			1	1,2
118	B96.3/(...)			inna określona i nie określona			2	2,3
119	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 /23					
120	G00.2-8;G04.2		inne określone				1	1,2
121	G00.9;G04.2		inne, nie określone				1	2,3
122	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone						
123	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone						
124	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi UE/PI 24						
125	J10-J11	Grypa UE/PL	ogółem		2	2,3	4	4,6
126			u dzieci w wieku 0-14 lat		1	1,1	1	1,2
127	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona UE					
128	P35.1-9		inne określone i nie określone					
129	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza UE					
130	P37.2		listerioza UE					
131	P37.3-9		inne określone i nie określone					
132	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej UE/24						
133	T60	Zatrucia pestycydami - ostre 25						
134	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm 25	ryby, skorupiaki i inne produkty morza					
135	T62.0		grzyby					
136	T62.1-2		jagody i inne części roślin					
137	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie 25	mikotoksyny					
138	—		dioksyny					
139	—		polichlorowane bifenyle					
140	—		inne określone i nie określone					
Suma kontrolna					996		691	

2.2.2. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową, sytuacja epidemiologiczna przedstawia się następująco:

- Na przestrzeni kilkunastu lat nie odnotowano żadnych zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwone, zatrucie enterotoksyną gronkowcową i grzybami.
- W roku sprawozdawczym o 22,2% w stosunku do roku poprzedniego zmalała liczba objawowych zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami *Salmonella*.

Wskaźnik zapadalności wyniósł 40,0/100 tys. mieszkańców powiatu.

- Zarejestrowano 34 przypadki zachorowań na Salmonellę. W 33 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*, w 1 przypadku *Salmonella Hadar*. 11 zachorowań wystąpiło w **mieście** (zachorowało 5 kobiet i 6 mężczyzn). W środowisku **wiejskim** zanotowano 23 zachorowania (13 mężczyzn i 10 kobiet).
- W roku 2018r. nie odnotowano zachorowań na salmonellozy niepotwierdzone laboratoryjnie.
- W przypadku zachorowań bezobjawowych zarejestrowano 2 mężczyzn i 4 kobiety. Liczba nosicieli bezobjawowych pałeczek *Salmonella* wzrosła w porównaniu z poprzednimi latami.

Lata	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	4	2	0	6
Współczynnik zapadalności	4,5	2,3	0	6,9

- W roku sprawozdawczym liczba przypadków biegunek u dzieci do lat 2 znacznie się zmniejszyła. Wskaźnik zapadalności wyniósł 5758/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	136	125	125	68
Współczynnik zapadalności	8090	7759	8069	4263

Z 68 przypadków ogółem, 25 było hospitalizowanych, co stanowi 36,8% ogółu zachorowań, 43 leczonych ambulatoryjnie, co stanowi 63,2% ogółu zachorowań. Wszystkie przypadki hospitalizowane były badane bakteriologicznie i wirusologicznie. 16 przypadków stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe. Od 9 dzieci uzyskano wyniki ujemne. U dzieci leczonych ambulatoryjnie nie wykonano żadnych badań.

- Na dzień 31.12.2018r. odnotowano 6 nosicieli zarazków schorzeń jelitowych: 4 dzieci (chłopcy) w przedziale od 0 do 4 lat, 2 dzieci (7-letnia dziewczynka i 8-letni chłopiec). Spośród 6 nosicieli 5 osób to mężczyźni oraz 1 kobieta. Nie zarejestrowano zachorowań w przedziale wiekowym 30-59 lat.

2.2.3. Ogniska zachorowań.

- W roku sprawozdawczym wystąpiło 10 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Odnotowano 3 ogniska wewnątrzszpitalne, których czynnikiem etiologicznym było *Clostridium difficile*. Natomiast w pozostałych 7 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella* spp. oraz WZW typu A. Łącznie w ogniskach zachorowało 26 osób. Hospitalizacji poddano 17 chorych.
- W roku sprawozdawczym wystąpiły 22 ogniska ospy wietrznej, odnotowano 85 zachorowań z czego 81 dotyczyło dzieci do 14 roku życia. Żadne zachorowanie w ognisku nie było hospitalizowane, nie odnotowano zgonów. Zarejestrowane ogniska wystąpiły w:
 - 4 przedszkolach - 22 zachorowań dzieci do 14 roku życia;
 - 8 szkołach podstawowych - 43 zachorowania dzieci do 14 roku życia;
 - 10 ogniskach domowych, w których odnotowano 20 zachorowań, w tym 16 dzieci do 14 roku życia.
- W roku 2018 nie odnotowano ognisk zachorowań na różyczkę oraz świnkę.

2.2.4. Krztusiec.

- W roku sprawozdawczym liczba zachorowań na krztusiec w stosunku do roku poprzedniego utrzymuje się bez zmian. Zanotowano 7 przypadków, wskaźnik zapadalności wynosi 8,0/ 100 tys. mieszkańców powiatu.
- Zachorowania rozkładały się następująco: 5 w środowisku wiejskim (2 chłopców i 3 dziewczynki) oraz 2 zachorowania w środowisku miejskim (1 chłopiec i 1 dziewczynka)
- W przedziałach wiekowych sytuacja wyglądała następująco:
 - od 0-4 lat – 1 zachorowanie w środowisku wiejskim (1 dziewczynka) i 1 zachorowanie w środowisku miejskim (1 chłopiec),
 - od 5-9 lat – 3 zachorowania : 2 w środowisku wiejskim (1 chłopiec i 1 dziewczynka) i 1 zachorowanie w środowisku miejskim (1 dziewczynka),
 - od 10-14 lat – 1 zachorowanie w środowisku wiejskim (1 dziewczynka),
 - od 30-39 lat – 1 zachorowania w środowisku wiejskim (1 chłopiec).
- 6 osób spośród zarejestrowanych zachorowało pomimo uprzedniego szczepienia.
- W przypadku jednego zachorowania brak danych co do wykonania szczepień.
- Odnotowano 5 przypadków spełniających kryteria dla przypadku potwierdzonego oraz 2 dla przypadku możliwego. Najkrótszy czas jaki upłynął pomiędzy ostatnią dawką szczepienia, a datą zachorowania wynosił 2 miesiące, natomiast najdłuższy 7 lat (zgodnie z danymi udokumentowanymi).
- Badania serologiczne na obecność przeciwciał p/krztuścowych wykonywane były w klasach IgM (7 badań), IgG (7 badań) i IgA (2 badania).

2.2.5. Różyczka - W roku sprawozdawczym nie zanotowano zachorowań na różyczkę.

2.2.6. Odra - w roku 2018 nie zanotowano zachorowań.

Odnotowano natomiast podejrzenie zachorowania na odrę - wystąpiło na terenie wiejskim – kobieta 23 lata. Zgłoszone na podstawie objawów klinicznych, pozostawione w leczeniu ambulatoryjnym. Wykonano szczepienie trzema dawkami. Niezwłocznie po wpłynięciu zgłoszenia ZLK-1 do PSSE w Kole podjęto dochodzenie epidemiologiczne. Wynik laboratoryjny badania zleconego w ramach nadzoru, na obecność przeciwciał u chorej był ujemny.

2.2.7. Poliomylitis - w roku 2017 nie zanotowano zachorowań.

2.2.8. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę.

W stosunku do 2017 roku spadła liczba zachorowań na grypę sezonową- zarejestrowano 354 zachorowań – współczynnik zapadalności wyniósł 404,6/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	748	4	259	378	572	354
Współczynnik zapadalności	837,2	4,5	291,5	428,5	649	404,6

W przedziałach wiekowych sytuacja wyglądała następująco:

- od 0- 4 lat – 20 zachorowań,
- od 5-14 lat – 88 zachorowań,
- od 15- 64 lat – 203 zachorowania,
- 65 i więcej lat – 43 zachorowania.

Wszystkie osoby były leczone ambulatoryjnie.

W nadzorze nad grypą w systemie SENTINEL w sezonie 2017/2018 brał udział 1 podmiot leczniczy. W roku sprawozdawczym pobrano wymazy od 9 pacjentów z podejrzeniem grypy. W 6 przypadkach wyniki były ujemne. W 4 przypadkach wyhodowano wirus grypy typu A (2 osoby), wirus grypy typu B (1 osoba) oraz wirus grypy typu AH1N1 (1 osoba).

2.2.9. Wirusowe zapalenie wątroby typu B.

W roku sprawozdawczym w stosunku do roku ubiegłego spadła liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Zarejestrowano 3 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wynosi 3,4/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	5	5	9	3
Współczynnik zapadalności	5,6	5,6	10,2	3,4

Wszystkie przypadki to zachorowania o charakterze przewlekłym. Spośród 3 zgłoszeń 2 przypadają na terenie wiejskim (1 mężczyzna i 1 kobieta) oraz 1 na terenie miejskim (kobieta). 2 przypadki wystąpiły w przedziale wiekowym 40-49 (2 kobiety) oraz 1 w przedziale 30-39 (mężczyzna), 2 osoby nie otrzymały szczepień przeciwko WZW B, natomiast jedna osoba (kobieta 40-41) otrzymała pełny cykl szczepień, który zakończono w 2008r. Nadzorem epidemiologicznym objęto 5 osób z otoczenia osób chorych.

Zarejestrowano 4 przypadki bezobjawowych nosicieli wirusa HBV, z czego tylko jedna otrzymała wcześniej pełen cykl podstawowy szczepionki przeciwko temu schorzeniu. Wszystkich nosicieli skierowano do nadzoru lekarza rodzinnego i poradni wzw, 7 osób z otoczenia skierowano do objęcia nadzorem przez lekarzy rodzinnych.

2.2.10. Wirusowe zapalenie wątroby typu C.

- Zapadalność na WZW typu C ma wyraźną tendencję spadkową. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 6 przypadków WZW C przewlekłego. 2 zachorowania (1 kobieta i 1 mężczyzna) przypadają na teren miejski, pozostałe 4 na teren wiejski (3 mężczyzn i 1 kobieta). Przedziały wiekowe, w których wystąpiły zachorowania:
30-39 - 2 mężczyzn i 1 kobieta
40-49 - 1 kobieta
50-59 - 2 mężczyzn
1 chory otrzymał niepełne szczepienie przeciwko WZW B (II dawki,) a 2 chorych otrzymało pełny cykl. W ramach nadzoru do lekarza rodzinnego ze wskazaniem do szczepień zostało zgłoszonych 3 niezaszczepionych chorych i jeden, który nie dokończył cyklu szczepień.
Do nadzoru lekarzy rodzinnych zostało skierowanych 11 osób z otoczenia chorych. Jedno zachorowanie przebiegało bezobjawowo.
- W roku sprawozdawczym odnotowano 10 przypadków bezobjawowego zakażenia wirusem HCV. Wszyscy nosiciele zostali objęci nadzorem lekarza rodzinnego i poradni chorób zakaźnych. 8 osób skierowano do szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, natomiast 20 osób z najbliższego otoczenia nosicieli objęto nadzorem przez lekarzy rodzinnych.

2.2.11. Sytuacja epidemiologiczna chorób odzwierzęcych – w roku 2018 nie zanotowano zachorowań.

2.2.12. Zachorowania na choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae*

- W 2018 roku zanotowano 1 przypadek inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* w postaci posocznicy: zachorował 56 – letni mężczyzna w środowisku wiejskim.
- W roku sprawozdawczym zgłoszono również 2 zachorowania inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* w postaci innej określonej i nieokreślonej: zachorowało 2 mężczyzn w wieku 57 i 74 lata w środowisku miejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych oraz po wykonaniu posiewu z dolnych dróg oddechowych.

2.2.13. Zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową

- W roku sprawozdawczym zgłoszono jedno zachorowanie na posocnicę meningokokową: zachorowała 17 – letnia kobieta zamieszkała na terenie miejskim. Ze względu na szybką i dobrą reakcję chorej na antybiotyki, nie potwierdzono z krwi zakażenia meningokokowego przez KOROUN. Wynik dodatni uzyskano dopiero z płynu mózgowo-rdzeniowego w badaniu molekularnym-DNA *Neisseria meningitidis* na podstawie wyniku PCR.
W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono osoby mające kontakt z chorą. Wszystkie osoby z otoczenia chorej nie zgłaszały jakichkolwiek objawów chorobowych.
Chemioprophylaktyką objęto 37 osób (20 osób personel medyczny oraz 17 osób z otoczenia). Zastosowano preparat Cipronex 500 mg-tabletki.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole kontaktował się z pielęgniarką epidemiologiczną Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kole o uruchomieniu odpowiedniej procedury w Oddziale Dziecięcym. Zachorowanie niezwłocznie zgłoszono na telefon alarmowy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

2.2.14. Zachorowania na inwazyjną chorobę pneumokokową.

- W 2018 roku zanotowano 3 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* w postaci posocznicy:
 - w środowisku wiejskim - zachorował 80 – letni mężczyzna
 - w środowisku miejskim - zachorował 68 – letni mężczyzna.
 - w środowisku miejskim – zachorowała 24-letnia kobieta.We wszystkich przypadkach rozpoznanie postawiono na podstawie posiewu krwi i objawów klinicznych.
- W 2018 roku zanotowano 1 przypadek inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* w postaci zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu. Zachorował 3-letni chłopiec w środowisku miejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych oraz po wykonaniu ogólnego badania płynu mózgowo-rdzeniowego, a zejściem choroby było wyzdrowienie.
- W roku sprawozdawczym zgłoszono również 1 zachorowanie inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* w postaci innej określonej i nieokreślonej. Zachorowała 59-letnia kobieta w środowisku wiejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych oraz po wykonaniu posiewu z dolnych dróg oddechowych a zejściem choroby było wyzdrowienie.

2.2.15. Zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych.

- W roku 2018 odnotowano 2 przypadki bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:
 - zachorował 46-letni mężczyzna w środowisku wiejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych oraz po wykonaniu rezonansu magnetycznego kręgosłupa.
 - zachorował roczny chłopiec w środowisku wiejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych oraz po zbadaniu płynu mózgowo-rdzeniowego, a zejściem choroby było wyzdrowienie.

2.2.16. Zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych.

- W roku sprawozdawczym zanotowano 3 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych:
 - zachorowały dwie kobiety w wieku 21 i 69 lat w środowisku miejskim oraz 19-letni mężczyzna w środowisku wiejskim. Rozpoznanie postawiono na podstawie objawów klinicznych. Powyższe zachorowania zostały wykazane jako przypadki potwierdzone, a zejściem choroby było wyzdrowienie.

2.2.17. Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat.

W roku sprawozdawczym nie odnotowano ostrych porażień wiotkich (OPW).

2.2.18. Gruźlica.

- W roku sprawozdawczym nastąpił znaczny spadek liczby zachorowań na gruźlicę, zarejestrowano 13 przypadków zachorowań na gruźlicę płucną. 6 zachorowań odnotowano w mieście, natomiast 7 na wsi. Współczynnik zapadalności wynosi 14,9/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	19	8	8	23	13
Współczynnik zapadalności	21,4	9	9,1	26,1	14,9

Wszystkie zachorowania na gruźlicę potwierdzono bakteriologicznie.

172 osoby z kontaktu z chorymi zostały objęte nadzorem lekarza rodzinnego (63 osoby w środowisku domowym, 29 osób w środowisku pracy i 80 osób w środowisku przedszkolnym).

- W roku 2018 odnotowano 1 przypadek zachorowania nauczyciela w przedszkolu oraz 1 przypadek zachorowania pensjonariusza w środowiskowym domu samopomocy. W związku z powyższym objęto nadzorem lekarskim wszystkie dzieci oraz nauczycieli z przedszkola, a także pensjonariuszy i pracowników domu samopomocy. Jednocześnie wykonano badania przy użyciu testu QuantiFERON. W przypadku 3 dzieci i 4 osób dorosłych uzyskano wyniki dodatnie. Dodatni wynik badania wskazuje na zakażenie prątkami gruźlicy, co nie jest równoznaczne z czynną postacią gruźlicy. W przypadku dzieci zastosowano chemioprophylaktykę. Osoby dorosłe są pod stałą kontrolą lekarza pulmonologa.

2.2.19. Nagminne zapalenie przyusznic.

- Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic, w stosunku do lat poprzednich nie zmienia się znacząco. Zanotowano 4 przypadki, wskaźnik zapadalności wynosi 4,6/ 100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	5	4	5	4
Współczynnik zapadalności	5,6	4,5	5,7	4,6

- Wszystkie 4 zachorowania wystąpiły w środowisku wiejskim (1 mężczyzna i 3 kobiety).
W przedziałach wiekowych sytuacja wyglądała następująco:
Od 5-8 lat – zachorowały 3 kobiety w środowisku wiejskim
Od 20-24 – zachorował 1 mężczyzna w środowisku wiejskim
1 zachorowanie wystąpiło w okresie letnim, 2 w sezonie jesiennym oraz 1 zimą.
W 3 przypadkach doszło do zachorowania, pomimo uprzedniego zaszczepienia jedną dawką przeciwko temu schorzeniu.
- Nie zanotowano żadnego ogniska zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic.

2.2.20. Tęzec - Od lat nie odnotowano zachorowań na tęzec.

2.2.21. Borelioza.

- W roku sprawozdawczym o 33,3% w stosunku do roku ubiegłego zmalała liczba zachorowań na boreliozę. Zanotowano ogółem 2 zachorowania na boreliozę w środowisku wiejskim. Wskaźnik zapadalności wynosi 2,3/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	6	13	3	2
Współczynnik zapadalności	6,7	14,7	3,4	2,3

- Zachorowały 2 kobiety w wieku 70 i 74 lat bez objawów neurologicznych, kostnowstawowych i ze strony układu krążenia. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych - rumień wędrujący. Nie wykonano badań laboratoryjnych. Miejscem narażenia była działka, las i ogród w miejscu zamieszkania. Przypadki zostały wykazane jako potwierdzone. Zachorowania wystąpiły w okresie jesiennym.

2.2.22. Ospa.

- Zarejestrowano 247 przypadków zachorowań na ospę wietrzną. W stosunku do roku ubiegłego liczba zachorowań na ospę wietrzną zmniejszyła się o 46%, a współczynnik zapadalności wyniósł 282,3/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba zachorowań	625	316	292	456	247
Współczynnik zapadalności	702,8	355,7	331	517,5	282,3

2.2.23. Choroby przenoszone drogą płciową.

- W 2018 roku zarejestrowano:
 - 1 przypadek kiły wczesnej - mężczyzna lat 38, zamieszkały w środowisku miejskim, leczony ambulatoryjnie.
 - 1 przypadek innej postaci kiły i kiły nieokreślonej – mężczyzna, lat 27, zamieszkały w środowisku wiejskim, leczony ambulatoryjnie.
- W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków zachorowań na rzeżączkę, na choroby wywołane przez Chlamydie, kiłę wrodzoną u noworodków oraz kiłę późną.

2.2.24. Zapobieganie wściekliznie.

W roku sprawozdawczym opracowano ogółem 122 przypadki pokąsań przez zwierzęta, w tym 107 przez psy, 14 przez koty i 1 przez ptaki. W 106 przypadkach zwierzęta poddane były obserwacji w kierunku wścieklizny przez lekarza weterynarii – wyniki ujemne. Trzydzieści osób odmówiło wyjazdu na konsultację i ewentualne szczepienia przeciwko wściekliznie. 5 osób skierowano na szczepienia p/ wściekliznie, z czego w przypadku dwóch osób po konsultacji odstąpiono od szczepień. Pełen cykl szczepień otrzymała jedna osoba. Dwie kolejne osoby otrzymały 3 dawki szczepienia, z czego jedna zrezygnowała z dwóch kolejnych dawek; w drugim przypadku prowadzona była równolegle obserwacja zwierzęcia, której wynik był ujemny. W związku z powyższym cykl szczepienia został przerwany. Przeprowadzono 6 badań laboratoryjnych w kierunku wścieklizny.

2.2.25. Ogniska epidemiczne w podmiotach leczniczych.

W roku 2018 odnotowano 3 przypadki ognisk zakażeń szpitalnych, których potwierdzonym czynnikiem etiologicznym był drobnoustroj *Clostridium difficile*.

Dwa ogniska wystąpiły w Szpitalnym Oddziale Wewnętrznym.

W pierwszym przypadku dochodzeniem w ognisku objętych było 7 osób dorosłych. Narazonych było 146 osób (9 osób personelu lekarskiego, 25 osób personelu pielęgniarskiego, 118 pacjentów przyjętych w oddział, 6 osób personelu sprzątającego). Podczas kontroli określono średni przebieg zachorowania. Dwie osoby z powodu ustania objawów zostały przetransportowane na salę chorych bez reżimu sanitarnego, trzy osoby zostały wypisane do domu, jedna osoba zmarła z powodu niewydolności krążeniowo-oddechowej. Ognisko zostało zamknięte z powodu ustania objawów u dwóch ostatnich pacjentów.

W drugim przypadku dochodzeniem w ognisku objęte były 4 osoby dorosłe. Narazonych było 42 osoby (6 osób personelu lekarskiego, 15 osób personelu pielęgniarskiego, 17 pacjentów przyjętych w oddział, 4 osoby personelu sprzątającego). Podczas kontroli określono średni przebieg zachorowania. Ognisko zostało zamknięte z powodu zgonów pacjentów z powodów innych niż choroba zakaźna.

Podczas trwania ognisk wydzielone zostały 2 sale w celu zapewnienia warunków izolacji pacjentów z dodatnim wynikiem badania laboratoryjnego w kierunku *Clostridium difficile*.

W Oddziale Chirurgicznym dochodzeniem w jednym ognisku objęte były 3 osoby dorosłe. Narazonych było 154 osoby (10 osób personelu lekarskiego, 25 osób personelu pielęgniarskiego, 113 pacjentów przyjętych w oddział, 6 osób personelu sprzątającego). Podczas kontroli określono średni przebieg zachorowania. Odnotowano 2 zgony pacjentów z powodu niewydolności krążeniowo-oddechowej. Ognisko zostało zamknięte z powodu ustania objawów u trzeciego pacjenta. W Oddziale Chirurgii, podczas trwania ogniska wydzielona została 1 sala chorych w celu zapewnienia warunków izolacji pacjentów z dodatnim wynikiem badania laboratoryjnego w kierunku *Clostridium difficile*.

W każdym oddziale znajdował się dedykowany sprzęt medyczny dla izolowanych pacjentów. Głównym objawem w ogniskach była biegunka. Podejrzany nośnikiem zakażenia był kontakt bezpośredni z pacjentem oraz skażone powierzchnie. Otrzymano zarówno raport o podejrzeniu jak i raport końcowy.

We wszystkich przypadkach w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Kole zebrał się Zespół ds. zakażeń celem podjęcia działań dotyczących unieszkodliwienia źródła zakażenia i wyeliminowania ognisk.

Pracownicy Oddziału Nadzoru ds. Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole przeprowadzili kontrole, których zakres przedmiotowy obejmował ocenę działań podjętych w placówce zapobiegających szerzeniu się zakażenia *Clostridium difficile*.

2.2.26 Szczepienia ochronne jako element zwalczania chorób zakaźnych.

W roku sprawozdawczym szczepienia ochronne wykonywane były w 22 punktach szczepień. 20 obiektów (gabinety lekarzy rodzinnych) było pod nadzorem Powiatowej Stacji

Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole. Z dniem 30 czerwca jeden obiekt został zlikwidowany. Na bazie zlikwidowanego obiektu powstała filia gabinetu lekarza rodzinnego będącego pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

W związku z powyższym ogólna liczba placówek na dzień 31.12.2018r. wynosiła 22 obiekty z czego 19 było pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole a 3 obiekty (1 oddział noworodkowy i 1 gabinet lekarza rodzinnego i jego filia) pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

W roku sprawozdawczym odnotowano 3 przypadki NOP po szczepionce BCG oraz 9 przypadków niepożądanego odczynu poszczepiennego innego niż BCG. W stosunku do roku 2017 liczba zgłoszonych NOP zmniejszyła się o 2 przypadki.

2.2.27. Działania związane z dystrybucją szczepionek.

W punktach szczepień obowiązują procedury transportu i przechowywania preparatów szczepionkowych. Osoby upoważnione do odbioru szczepionek z PSSE w Kole postępują zgodnie z w/w procedurami – prowadzą monitoring warunków transportu i posiadają w dniu odbioru preparatów szczepionkowych termotorby wyposażone w termometr, wkłady chłodzące oraz protokół transportu szczepionek, zawierający następujące dane: dzień pobrania szczepionek, temperaturę i czas transportu, nazwę, ilość, serię i datę ważności, podpis osoby pobierającej szczepionki. Pracownik PSSE wydający szczepionki sprawdza temperaturę i wpisuje w wyżej wymieniony protokół.

Szczepionki dostarczane są do PSSE w Kole przez pracowników WSSE w Poznaniu z aktualnym terminem ważności, specjalnym samochodem transportowym z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Terminy ważności preparatów szczepionkowych są na bieżąco kontrolowane zarówno w punktach szczepień, jak i w magazynie szczepionek PSSE w Kole.

Punkty szczepień przekazują raz w miesiącu sprawozdania ze stanu magazynowego szczepionek, zawierające informacje dotyczące nazwy szczepionki, serii, ilości i daty ważności. W przypadku krótkiego terminu ważności pracownicy Oddziału Nadzoru ds. Epidemiologii podejmują działania mające na celu wykorzystanie w/w szczepionek w innych placówkach wykonujących szczepienia na terenie powiatu kolskiego.

W 2018r. nie wystąpiły trudności w wykonywaniu zadań w zakresie szczepień ochronnych. W punktach szczepień prowadzona była częsta kontrola dat ważności szczepionek; w przypadku zbliżania się końca daty ważności preparaty szczepionkowe przekazywane były za pośrednictwem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole do punktów szczepień, w których szczepienia wykonywane są z większą częstotliwością – duża ilość dzieci w roczniku.

2.2.28. Działania związane z egzekwowaniem obowiązku szczepień.

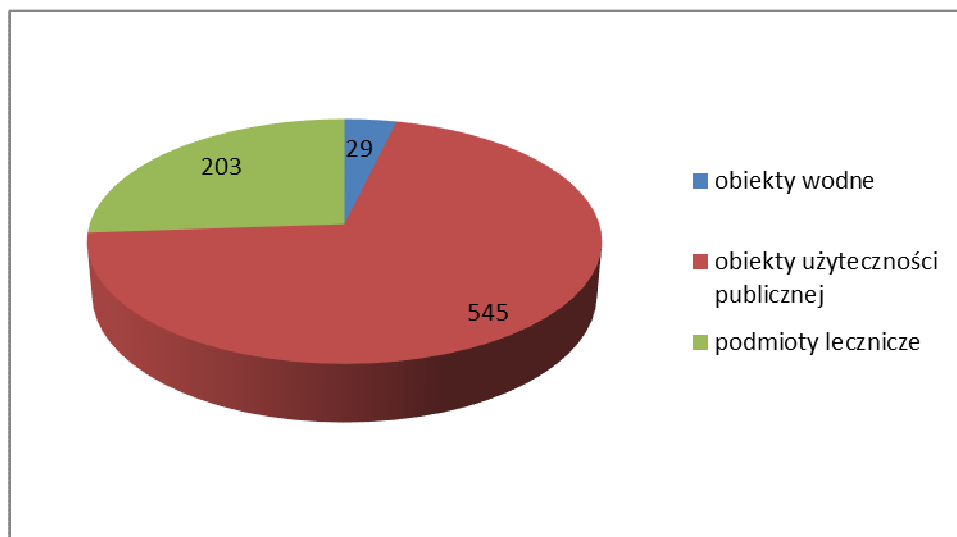
Wyszczepialność w powiecie kolskim w roku 2018 wyniosła 93%. W roku sprawozdawczym zanotowano 137 dzieci, których rodzice (183 rodziców/opiekunów) nie poddają obowiązkowi szczepień ochronnych. Liczba ta co roku się zwiększa. W stosunku do rodziców, którzy nie poddają dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym podejmuje się działania edukacyjne. Pielęgniarki wykonujące szczepienia obowiązkowe współpracują z pielęgniarkami i położnymi środowiskowymi, pracownikami opieki społecznej w zakresie edukacji na temat korzyści płynących ze szczepień. Do rodziców, którzy nie poddają dzieci obowiązkowym szczepieniom wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem wielokrotne wezwania na szczepienia.

2.3. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw

Higieny Komunalnej.

W 2018r. Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej objął nadzorem sanitarnym 777 obiektów w tym:

- 29 obiektów wodnych,
- 545 obiektów użyteczności publicznej,
- 203 podmioty lecznicze.

Wykres 6. Zestawienie obiektów nadzorowanych przez Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej w 2018r.

W 2018r. wydano 130 decyzji administracyjnych, w tym 105 decyzji merytorycznych i 25 decyzji płatniczych:

- na obiekty wodne - 70 decyzji merytorycznych i 3 decyzje płatnicze,
- na obiekty użyteczności publicznej - 7 decyzji merytorycznych i 15 decyzji płatniczych,
- na podmioty lecznicze - 1 decyzję merytoryczną i 5 decyzji płatniczych,
- 24 decyzje na ekshumacje,
- 5 decyzji, w tym 3 merytoryczne i 2 płatnicze na administratora budynków mieszkalnych w związku z interwencjami skierowanymi do PPIS w Kole przez lokatorów.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowano bieżący nadzór sanitarny w zakresie:

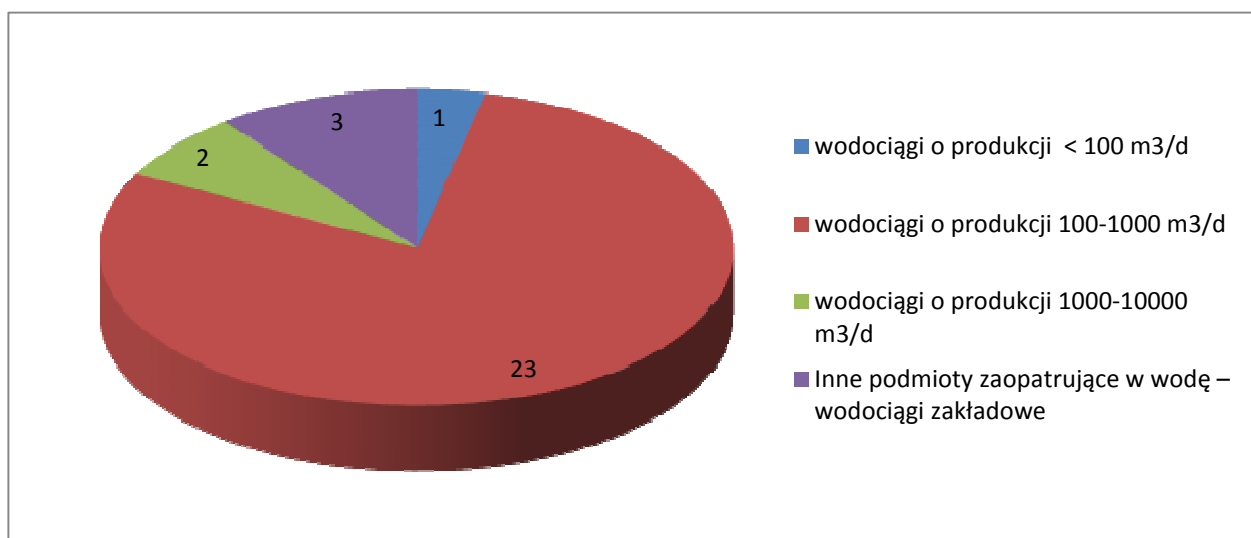
- oceny jakości wody podawanej przez obiekty centralnego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi poprzez kontrolę stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych, pobór prób wody z tych urządzeń do badań fizykochemicznych, pobór prób wody z tych urządzeń do badań bakteriologicznych;
- oceny utrzymania stanu higienicznego obiektów użyteczności publicznej według opracowanego na 2018 rok harmonogramu kontroli, z uwzględnieniem:
 - podmiotów leczniczych,
 - hoteli, pokoi noclegowych, zakładów opiekuńczych, usługowych, obiektów sportowych, widowiskowych i komunalnych,
 - środków transportu publicznego,
 - obiektów i ośrodków turystycznych (ocena stanu sanitarnego przed sezonem i w sezonie letnim),
 - oceny instalacji wentylacji i klimatyzacji w nadzorowanych obiektach,
 - oceny zakładów pogrzebowych pod kątem warunków sanitarno-

- higienicznych oraz właściwego postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi,
- oceny świadczenia usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu pod kątem obowiązującego rozporządzenia.

2.3.1. Nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Do zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez mieszkańców powiatu kolskiego wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole w 2018 roku nadzorowała 26 wodociągów sieciowych oraz 3 inne podmioty zaopatrujące w wodę, która wykorzystywana jest w działalności produkcyjno-handlowej o różnej wydajności:

- < 100 m³/d – 1 wodociąg sieciowy (zlokalizowany na terenie wiejskim),
- 100-1000 m³/d – 23 wodociągi (1 w mieście i 22 na obszarze wiejskim),
- 1000-10000 m³/d – 2 wodociągi (2 w mieście),
- Inne podmioty zaopatrujące w wodę – 3 wodociągi zakładowe (3 w mieście).

Wykres 7. Podział obiektów wodnych pod względem produkcji wody w m³/dobę.

Długość sieci wodociągowej w 2018r. wyniosła **1393,874km**. W porównaniu z rokiem 2017 przybyło **3,094km** sieci wodociągowej. Nowe odcinki sieci wodociągowej powstały w Kole ul. Klonowa - **0,61km**, w Kłodawie ul. Gruntowa - **0,242km**, w Przedczu ul. Bema – **0,59km**, w miejscowości Zielenie – **0,616km**, w miejscowości Leśnica – **0,25km**, w miejscowości Przybyłów, gmina Koło – **0,5km** oraz w Ponętowie Dolnym, gmina Grzegorzew – **0,285km**.

W 2018 roku na 29 wodociągów – 2 obiekty wodne produkowały wodę warunkowo przydatną do spożycia ze względu na odchylenia od wymaganego składu fizyko-chemicznego określonego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). Były to:

- wodociąg publiczny Dzierzbice, gmina Chodów – warunkowa przydatność wody do spożycia do 02.08.2018r. z powodu zawyżonej zawartości Cl⁻, Na⁺;

- wodociąg publiczny Dąbie, gmina Dąbie – warunkowa przydatność wody do spożycia od 20.03.2018r. do 21.12.2018r. z powodu zawyżonej zawartości Mn.

W 2018r. kontrolowano 29 wodociągów, przeprowadzono 134 kontrole, wydano 73 decyzje administracyjne w tym:

- 1 decyzję zatwierdzającą metody badawcze w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,
- 3 decyzje płatnicze za kontrole stwierdzające uchybienia sanitarne,
- 59 decyzji – ocen o jakości wody,
- 1 decyzję przedłużającą terminy usunięcia uchybień,
- 3 decyzje wygaszające postępowanie administracyjne w związku z wykonaniem zaleceń,
- 6 decyzji – ocen higienicznych na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody.
- Nie nakładano mandatów karnych jak również nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu.
- W 2018 roku na ogólną ilość 87503 mieszkańców powiatu kolskiego (stan na 30.06.2018r.) nie odnotowano skarg na jakość wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

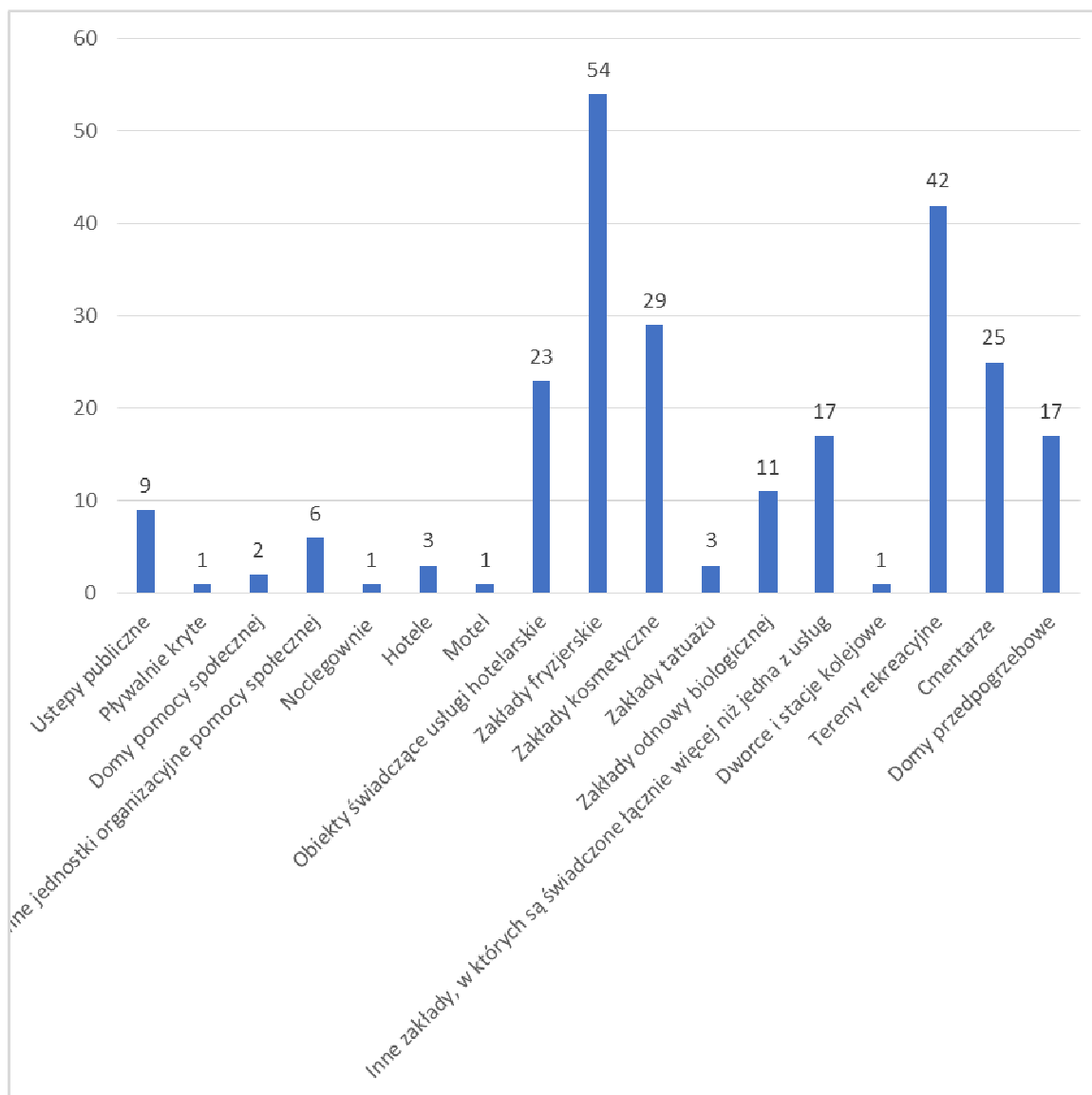
Pobrano 308 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu kontrolnego, przeglądowego i nadzoru sanitarnego. Do badań fizyko – chemicznych pobrano 214 próbek wody, a do badań mikrobiologicznych 292 próbki wody, w tym 8 próbek wody w kierunku badań na obecność bakterii z grupy Legionella Sp. oraz 93 próbki wody z Pływalni Krytej w Kole.

Realizowano przedsięwzięcia ujęte w planie na rok 2018 oraz pozaplanowe, w tym:

- prowadzono kontrole przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych zaopatrujących ludność w wodę do spożycia przez ludzi.
- prowadzono usługowe pobory próbek wody z nadzorowanych wodociągów, związane z obowiązkiem prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody.
- opracowywano oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla poszczególnych gmin oraz dla powiatu kolskiego.
- opracowano oceny okresowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich wodociągów powiatu kolskiego.
- dokonano weryfikacji punktów poboru próbek wody dla przedsiębiorstw wodociągowych sprawujących nadzór nad obiektami wodnymi.
- na wniosek podmiotów przekazywano informacje gabinetom profilaktyki szkolnej i pomocy przedlekarskiej o zawartości fluorków w wodzie z poszczególnych obiektów wodnych w związku z prowadzonym programem fluoryzacji jamy ustnej.
- sporządzano protokoły uzgodnień z przedsiębiorstwami wodociągowymi i zatwierdzono na 2019r. harmonogramy prowadzenia kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

2.3.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kole w 2018 roku znajdowało się 545 obiektów użyteczności publicznej, skontrolowano 231 zakładów w ramach 256 kontroli sanitarnych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano ogółem 22 decyzje, w tym: 7 decyzji merytorycznych i 15 decyzji płatniczych, nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 700zł. Nie kierowano do Sądu wniosków o ukaranie.

Wykres 8. Obiekty użyteczności publicznej.

Ocena pływalni krytej.

W nadzorze Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kole jest 1 kryta pływalnia. W 2018r. skontrolowano ten obiekt w toku 2 kontroli.

Pierwszą kontrolę przeprowadzono w związku z interwencją skierowaną do PPIS w Kole. Podczas przeprowadzonej w dniu 02.02.2018r. kontroli sanitarnej stwierdzono uszkodzony wieszak na ręczniki znajdujący się naprzeciwko sauny fińskiej mogący spowodować skałeczenie dłoni podczas wieszania ręcznika. W trakcie kontroli wymieniono uszkodzony wieszak na nowy nie stanowiący zagrożenia dla osób korzystających z części saunowej obiektu krytej pływalni. Podczas przeprowadzonej kontroli zwrócono również uwagę na stan sanitarny obiektu, który oceniono jako dobry. O wynikach przeprowadzonej kontroli poinformowano w formie pisemnej osobę wnoszącą interwencję. Na tym zakończono postępowanie. Kontrola planowana krytej pływalni jako obiektu użyteczności publicznej nie wykazała nieprawidłowości. Na koniec 2018r. obiekt oceniono jako dobry.

Obiekt Pływalni Krytej w Kole zaopatrywany jest w wodę z wodociągu publicznego Koło – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. 62-600 Koło, ul. Energetyczna 11. Źródłem ciepłej wody w obiekcie jest kotłownia miejska - Miejski Zakład Energetyki

Cieplnej Spółka z o. o. 62-600 Koło, ul. Przesmyk 1.

W ramach nadzoru nad jakością wody do kąpeli pobrano i oceniono pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym 93 próbki wody z pływalni. Jakość wody oceniono jako bezpieczną do kąpeli w zakresie badanych parametrów.

Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona była przez zarządcę obiektu wodnego na podstawie zatwierdzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole harmonogramu. Kontrola wewnętrzna jakości wody zgodna z zakresem i częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r., poz. 2016).

Ocena Domów Pomocy Społecznej.

W PSSE w Kole znajduje się 8 placówek pomocy społecznej (2 Domy Pomocy Społecznej oraz 6 Innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej). W stosunku do 2017r. przybyły 3 obiekty tj. Dzienny Dom Pobytu Dla Seniorów w Babiaku „Senior+”; Dom Pobytu Dla Seniorów w Grzegorzewie „Senior+”; Dom Dzienny „Senior+” w Kole.

Skontrolowano 7 obiektów w ramach 8 kontroli sanitarnych. Wystawiano 1 decyzję płatniczą za kontrolę kwestionowaną przeprowadzoną w Środowiskowym Domu Samopomocy w Dąbiu. Na koniec roku wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Nowopowstałe Dienne Domy „Senior+” to miejsca dziennego odpoczynku, rozwoju, aktywności oraz wzajemnej opieki dla osób powyżej 60 roku życia. Celem powstania tych jednostek jest świadczenie usług z różnych dziedzin życia dostosowanych do potrzeb i możliwości osób korzystających. Goście Domów mają stały dostęp do pomocy z zakresu fizjoterapii, a także do zaplecza kuchennego, ćwiczeń, gier oraz telewizji wspólnie z osobami o podobnych zainteresowaniach. Osoby korzystające z nowopowstałych placówek mogą być aktywne i zaangażowane, spędzać czas wspólnie z osobami o podobnych zainteresowaniach, włączać się w życie społeczne i kulturalne. Pobyt w Dziennych Domach „Senior+” to czas na realizację pasji i rozwijanie zainteresowań, na pielęgnowanie przyjaźni i poznawanie nowych osób.

Ocena innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Na obszarze działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kole zlokalizowane są **23 obiekty**. W roku 2018 **przybył 1 obiekt** tj. gospodarstwo agroturystyczne „Meduza” w miejscowości Czołowo gm. Koło. Podmiot ten zawiesił działalność gospodarczą ze względu na potrzebę przystosowania pomieszczeń do rodzaju świadczonych usług. W dalszym ciągu właściciel gospodarstwa agroturystycznego w Przedczu ma zawieszoną działalność na czas nieokreślony.

Na koniec roku sprawozdawczego w tej grupie obiektów znajdowały się: pokoje gościnne – 7, zajazdy – 3, inne obiekty - 1 oraz gospodarstwa agroturystyczne - 12.

W 2018r. **skontrolowano 9 zakładów** w toku **9 kontroli**. Wydano **1 decyzję przedłużającą** na „Dom Górnika” w Kłodawie. Decyzję wykonano w całości.

Na koniec 2018r. wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

Ocena zakładów fryzjerskich.

W nadzorze PSSE w Kole na koniec 2018r. znajdowały się 54 zakłady fryzjerskie, skontrolowano 25 zakładów w toku 32 kontroli. W wyniku stwierdzonych podczas kontroli uchybień wystawiono 1decyzję merytoryczną i 5 decyzji płatniczych. Nałożono 3 mandaty karne na sumę 500zł. Po usunięciu nieprawidłowości na koniec 2018r. wszystkie zakłady fryzjerskie oceniono jako dobre pod względem sanitarno-technicznym.

Ocena zakładów kosmetycznych.

W ewidencji Stacji na koniec roku 2018 znajdowało się **29** zakładów kosmetycznych. W tym 4 nowe zakłady, obiekty nowoczesne, estetycznie i funkcjonalnie urządzone.

W 2018r. skontrolowano 14 zakładów w ramach 14 kontroli. Wystawiono 1 decyzję płaćniczą oraz nałożono mandat w wysokości 100zł. za uchybienia dotyczące stanu sanitarnego. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli usunięto w wyznaczonym terminie w ramach zaleceń pokontrolnych.

Na koniec 2018r. wszystkie zakłady kosmetyczne oceniono jako dobre pod względem sanitarno-technicznym.

Na wyposażeniu 8 zakładów kosmetycznych znajdują się autoklawy. Pozostałe zakłady mają podpisane umowy z podmiotami leczniczymi, które w ramach usługi zajmują się sterylizacją narzędzi kosmetycznych.

W ramach postępowania z odpadami właściciele zakładów kosmetycznych mają podpisane umowy z podmiotami leczniczymi na przechowywanie we właściwych warunkach odpadów niebezpiecznych do czasu przekazania ich do utylizacji.

Ocena zakładów odnowy biologicznej.

Na koniec 2018r. w nadzorze PSSE w Kole znajdowało się 11 obiektów: 1 solarium, 8 gabinetów masażu i terapii manualnej, 1 gabinet refleksologii oraz 1 siłownia. Nowopowstały gabinet refleksologii w Kole przy ul. Toruńskiej 192 świadczy usługi w zakresie naturalnych metod terapii poprzez ucisk poszczególnych punktów ciała zwanych refleksami.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 zakładów w ramach 6 kontroli.

Przeprowadzona kontrola sanitarna w 1 gabinecie masażu i terapii manualnej wykazała uchybienia dotyczące stanu sanitarnego, nałożono mandat karny w wysokości 100zł. Nieprawidłowości zostały usunięte w terminie 7 dni od daty sporządzenia protokołu kontroli. Na uchybienia techniczne PPIS w Kole wydał 1 decyzję merytoryczną oraz 1 decyzję płaćniczą za kwestionowaną kontrolę. Decyzja merytoryczna została wykonana w wyznaczonym terminie. Zakład oceniono jako dobry.

Na koniec 2018r. wszystkie skontrolowane zakłady odnowy biologicznej oceniono jako dobre.

Ocena dworców autobusowych. Brak w ewidencji.

Ocena dworców i stacji kolejowych.

W nadzorze znajduje się **1 obiekt** tj. dworzec i stacja PKP Koło. W 2018r. **nie skontrolowano** przedmiotowego obiektu. W dalszym ciągu trwają prace związane z modernizacją linii kolejowej E20 Poznań – Warszawa. W 2018r. wyłączono z ruchu kolejowego dworzec i stację kolejową w Kole.

Ocena terenów rekreacyjnych.

W ewidencji Stacji w 2018r. znajdowały się 42 obiekty. Są to parki i skwery (11) oraz place zabaw (31). W stosunku do roku 2017 liczba tych obiektów uległa zmianie – przybyło 17 terenów rekreacyjnych (7 placów zabaw na terenie miasta Koła administrowanych przez Kolskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kole, 6 placów zabaw na

terenie gm. Babiak, 1 teren rekreacyjno-wypoczynkowy przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Przedczu, 1 plac zabaw w Dąbiu administrowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Kole, 1 plac zabaw Urzędu Gminy w Chodowie, 1 plac zabaw Urzędu Gminy w Kościelcu.

Skontrolowano 27 obiektów w ramach 35 kontroli.

Kontrola placów zabaw Spółdzielni Mieszkaniowej w Kole wykazała m. in.: uszkodzone drewniane siedziska ławek, ubytki betonowe w konstrukcji fundamentu piaskownicy, zniszczone drewniane elementy domków zabawowych. Opisane nieprawidłowości zostały usunięte w wyznaczonym terminie w ramach zaleceń pokontrolnych. PPIS w Kole wystawił 1 decyzję płatniczą za kwestionowaną kontrolę.

Przeprowadzona kontrola placów zabaw na terenie miasta Koła, administrowanych przez Kolskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kole wykazała m.in.: brak koszy na odpady komunalne, skorodowane elementy metalowych urządzeń zabawowych, zniszczone drewniane siedziska huśtawek i piaskownic. Wyżej wymienione nieprawidłowości zostały usunięte w wyznaczonym terminie w ramach zaleceń pokontrolnych. PPIS w Kole wystawił 1 decyzję płatniczą za kwestionowaną kontrolę.

Pozostałe skontrolowane obiekty rekreacyjne oceniono jako dobre.

Na koniec 2018r. wszystkie skontrolowane tereny rekreacyjne oceniono jako dobre.

Ocena cmentarzy.

W ewidencji PSSE w Kole znajduje się 25 cmentarzy. W 2018r. skontrolowano 8 cmentarzy w ramach 8 kontroli sanitarnych. Wszystkie skontrolowane cmentarze na koniec 2018r. oceniono jako dobre.

Ocena zakładów pogrzebowych.

W ewidencji Stacji znajdują się 3 zakłady pogrzebowe. W stosunku do roku 2017 liczba obiektów nie uległa zmianie.

W zakładach pogrzebowych zlokalizowanych na terenie powiatu kolskiego wykonywane są następujące czynności: toaleta pośmiertna, ubieranie zwłok, składanie do trumny i przechowywanie do czasu pogrzebu.

Ponadto na terenie powiatu kolskiego zlokalizowanych jest 14 domów przedpogrzebowych (kaplice wyposażone w chłodnie lub sarkofagi) przy cmentarzach, w których przechowuje się zwłoki ludzkie do czasu pogrzebu. W 2018r. skontrolowano 6 domów przedpogrzebowych w toku 6 kontroli sanitarnych. W stosunku do roku 2017 liczba obiektów uległa zmianie. Przybyło 5 domów przedpogrzebowych w Chełmnie gm. Dąbie, w Umieniu gm. Olszówka, w Dzierzbicach gm. Chodów, w Dębach Szlacheckich gm. Osiek Mały, w Dębnie Królewskim gm. Babiak.

Na koniec 2018r. wszystkie obiekty z tej grupy oceniono pozytywnie.

2.3.3. Ocena innych obiektów użyteczności publicznej.

W ewidencji PSSE w Kole w 2018r. znajdowało się 300 obiektów. W 2018 roku skontrolowano 116 obiektów w ramach 123 kontroli sanitarnych.

W stosunku do roku 2017 przybył 1 obiekt: parking w Białkowie Górnym gm. Kościelec przy restauracji „Bajada” oraz ubyło 10 obiektów: 7 wiat przystankowych na terenie gm. Olszówka, 1 wiata przystankowa na terenie gm. Grzegorzew, 1 wiata przystankowa na terenie gm. Kościelec i 1 plac postojowy autobusów w Kole. Po przeprowadzonych kontrolach w wyniku stwierdzenia uchybień wydano zalecenia w 2 obiektach, wystawiono 2 decyzje

metrytoryczne i 4 decyzje płaćnicze.

Przystanki PKP – w ewidencji znajduje się 8 obiektów: w Dąbiu, Kłodawie, Babiaku, Lipich Górach gm. Babiak, Ponętowie Górnym gm. Grzegorzew, Turzynowie gm. Chodów, Barłogach gm. Grzegorzew i Budkach Nowych gm. Osiek Mały). Liczba tych obiektów nie uległa zmianie. W 2018r. skontrolowano 1 obiekt tj. przystanek PKP w Babiaku.

Cztery spośród ośmiu obiektów (tj. przystanki w: Dąbiu, Babiaku, Lipich Górach gm. Babiak i Ponętowie Górnym gm. Grzegorzew) od kilku lat są wyłączone z eksploatacji z powodu odwołania ruchu pasażerskiego. W 2018r. pozyskano informację o uruchomieniu przystanku PKP w Babiaku w związku z powyższym przeprowadzono kontrolę sanitarną tego obiektu. Przeprowadzona kontrola wykazała: zniszczoną stolarkę okienną w poczekalni, niewłaściwy stan sanitarny poczekalni (liczne pajęczyny, martwe owady i brudna posadzka), ubytki płyt chodnikowych przed wejściem na perony. Przystanek PKP w Babiaku miał być użytkowany do końca lipca 2019r. Czasowe włączenie przystanku PKP w Babiaku do obsługi ruchu pasażerskiego jest spowodowane zmianami tras przejazdów pociągów ze względu na trwające prace modernizacyjne linii kolejowej Warszawa–Poznań.

Obiekty sportowe – w ewidencji Stacji znajduje się 13 obiektów w tym: 4 stadiony, 1 hala widowiskowo-sportowa w Kole oraz 8 obiektów – kompleksów sportowych „Orlik 2012”.

W stosunku do roku 2017 liczba obiektów w tej grupie nie uległa zmianie.

Skontrolowano 3 obiekty w ramach 6 kontroli sanitarnych.

Kontrole sanitarne dwóch Kompleksów Boisk Sportowych „Orlik” wykazały następujące nieprawidłowości: brudne ściany i sufity w pomieszczeniach budynku sanitarno-szatniowego, uszkodzone panele na suficie oraz ubytki płytek podłogowych w budynku sanitarno-szatniowym, brak podajników na ręczniki jednorazowego użytku przy umywalkach, brak środków do dezynfekcji toalet, brak siedziska na trybunie usytuowanej przy boisku do piłki nożnej oraz chwasty na pasach zieleni wokół budynku, ubytki kostki brukowej. Powyższe nieprawidłowości zostały usunięte w wyznaczonym terminie w ramach zaleceń pokontrolnych. Wystawiono 2 decyzje płaćnicze za kwestionowane kontrole.

Trzeci skontrolowany w 2018r. obiekt tj. halę widowiskowo-sportową w Kole przy ul. Szkolnej 2B oceniono jako dobrą pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Na koniec roku 2018 wszystkie skontrolowane obiekty z tej grupy oceniono jako dobre.

Domy i Ośrodki Kultury – w ewidencji PSSE w Kole znajduje się 5 obiektów. Liczba tych obiektów nie uległa zmianie. W 2018r. skontrolowano 1 obiekt w toku 1 kontroli sanitarnej. Obiekt oceniono jako dobry.

Stacje paliw – w ewidencji stacji znajduje się 18 obiektów. W stosunku do roku 2017 liczba tych obiektów nie uległa zmianie. Skontrolowano 3 obiekty w ramach 3 kontroli.

Wszystkie skontrolowane obiekty w 2018r. oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Przystanki i wiaty autobusowe – w ewidencji stacji znajduje się 249 obiektów (27 przystanków w miastach i 222 wiaty przystankowe na terenie gmin). W stosunku do roku ubiegłego ubyło 9 wiat przystankowych: 7 wiat przystankowych na terenie gm. Olszówka,

1 wiat przystankowa na terenie gm. Grzegorzew, 1 wiat przystankowa na terenie gm. Kościelec.

W 2018r. skontrolowano 106 wiat przystankowych w toku 110 kontroli sanitarnych.

Wystawiono 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję płatniczą.

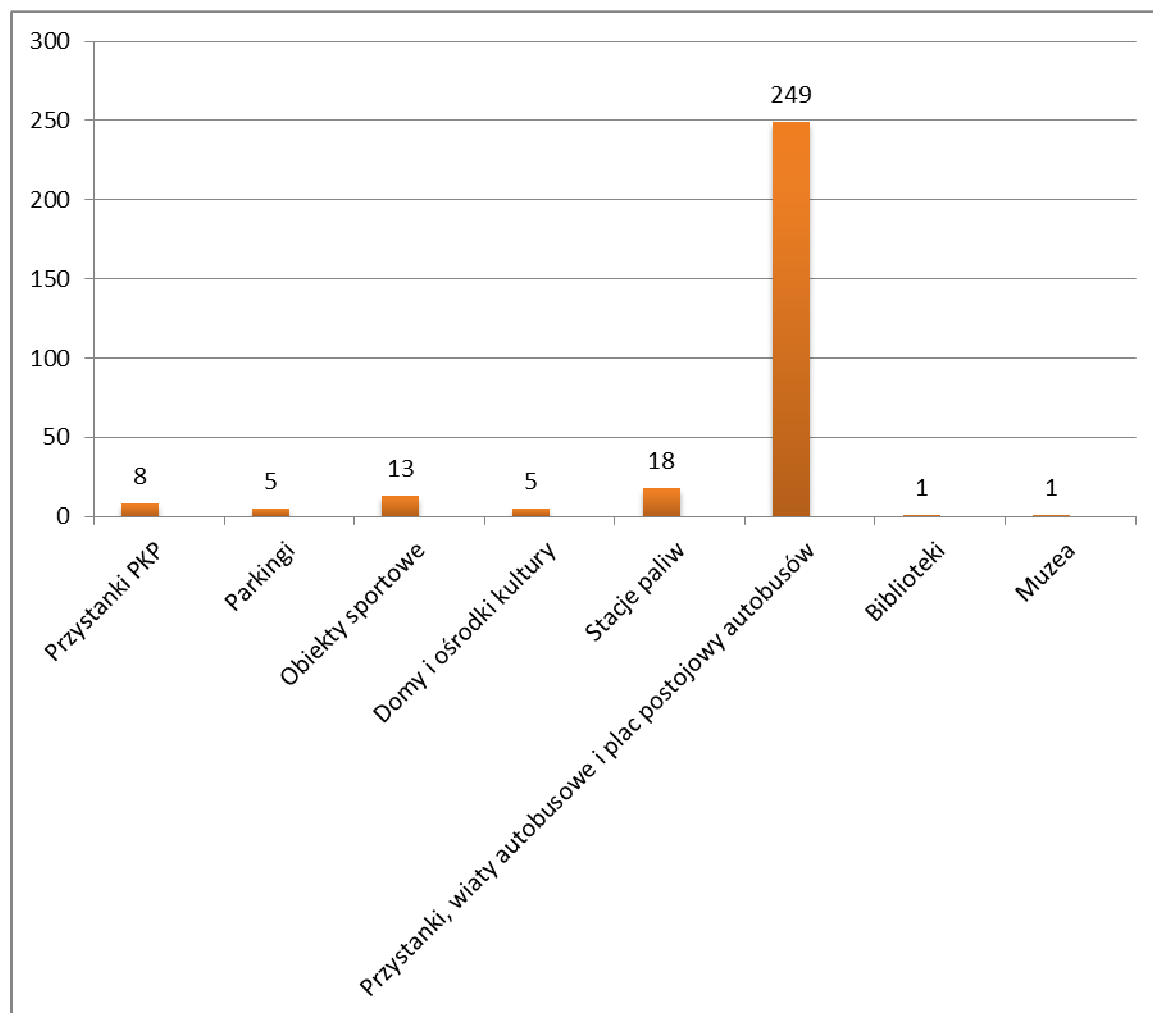
Przeprowadzona w 2017r. kontrola sanitarna 43 wiat przystankowych położonych na terenie gminy Olszówka wykazała niewłaściwy stan sanitarno-techniczny 14 wiat dotyczący m. in. łuszczącej się powierzchni ścian, ubytków tynku ściennego, ubytków posadzek, uszkodzonych elementów ław oraz uszkodzonych elementów pokrycia dachowego. Na administratora ww. obiektów tj. Urząd Gminy w Olszówce w 2017r. wystawiono 1 decyzję merytoryczną z terminem realizacji do 30.11.2017r., 1 decyzję płatniczą za kontrolę kwestionowaną oraz 1 decyzję przedłużającą termin realizacji decyzji merytorycznej do dnia 30.06.2018r. Wnioskiem z dnia 29.06.2018r. Wójt Gminy Olszówka wystąpił ponownie o prolongatę terminu wykonania decyzji merytorycznej z 2017r. Wniosek nie został uwzględniony. PPIS w Kole wydał 1 decyzję merytoryczną odmawiając przedłużenia decyzji z 2017r. W uzasadnieniu decyzji zwrócono uwagę, iż zarządzenia zawarte w decyzji nie wymagają długiego okresu realizacji, ani szczególnie dużych nakładów finansowych, na które powoływał się Wójt Gminy Olszówka. Dotychczasowy termin realizacji nakazów, uwzględniając przedłużenie do dnia 30.06.2018r. był wystarczający dla zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego wskazanych w decyzji wiat przystankowych. Przez okres prawie roku nie wykonano żadnych konkretnych działań, a stwierdzone nieprawidłowości zagrażają zdrowiu ludzkiemu z uwagi na możliwość doznania urazów z powodu oberwanego daszka, ubytków części tynku czy zahaczenia o nieprawidłowe podłoże. W związku z odmową przedłużenia decyzji Gmina Olszówka w terminie 2 tygodni od daty jej otrzymania zrealizowała wszystkie zalecenia. Na koniec roku wszystkie wiaty zlokalizowane na terenie Gminy Olszówka oceniono jako dobre.

Przeprowadzona w 2018r. kontrola sanitarna 10 wiat przystankowych położonych na terenie Gminy Chodów wykazała w 3 wiatkach niewłaściwy stan sanitarno-techniczny dotyczący zniszczonej powierzchni ścian wiat wykonanych z pleksy. Uchybienia zostały wykonane w wyznaczonym terminie w ramach zaleceń pokontrolnych, a na właściciela wystawiono 1 decyzję płatniczą za kontrolę kwestionowaną.

Pozostałe skontrolowane wiaty przystankowe oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Na koniec 2018r. wszystkie skontrolowane wiaty przystankowe oceniono jako dobre pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Plac postojowy autobusów – na obszarze powiatu kolskiego znajdował się 1 obiekt tj. plac postojowy autobusów Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A. 62-510 Konin Filia w Kole 62-600 Koło, ul. PCK 2A. W 2018r. obiekt ten **został zlikwidowany**.

Wykres 9. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Lp.	Grupa obiektów	Liczba obiektów 2018r.
1.	Przystanki PKP	8
2.	Parkingi	5
3.	Obiekty sportowe	13
4.	Domy i ośrodki kultury	5
5.	Stacje paliw	18
6.	Przystanki, wiaty autobusowe i plac postojowy autobusów	249
7.	Biblioteki	1
8.	Muzea	1
RAZEM		300

2.3.4. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego.

Zakład lecznictwa zamkniętego (szpital) – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kole przy ul. Ks. J. Poniatowskiego 25 oraz Podstacja Pogotowia Ratunkowego SP ZOZ w Kole z siedzibą w Kłodawie. Organem założycielskim SP ZOZ w Kole jest Starosta Kolski. Obiekt jest nadzorowany przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie placówki funkcjonują trzy zakłady świadczące usługi dla SP ZOZ: Konsorcjum

„CLAR SYSTEM” S.A. z siedzibą w Poznaniu 60-542 Poznań, ul. Janickiego 20 B, „ALAB” Laboratorium Analiz Lekarskich Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Stępińskiej 22/30 i KIE Sp. z o.o. Niepruszewo, ul. Modrzewiowa 3, 64-320 Buk Zakład Opieki Zdrowotnej Pracownia Rentgenodiagnostyki „TOMMA”.

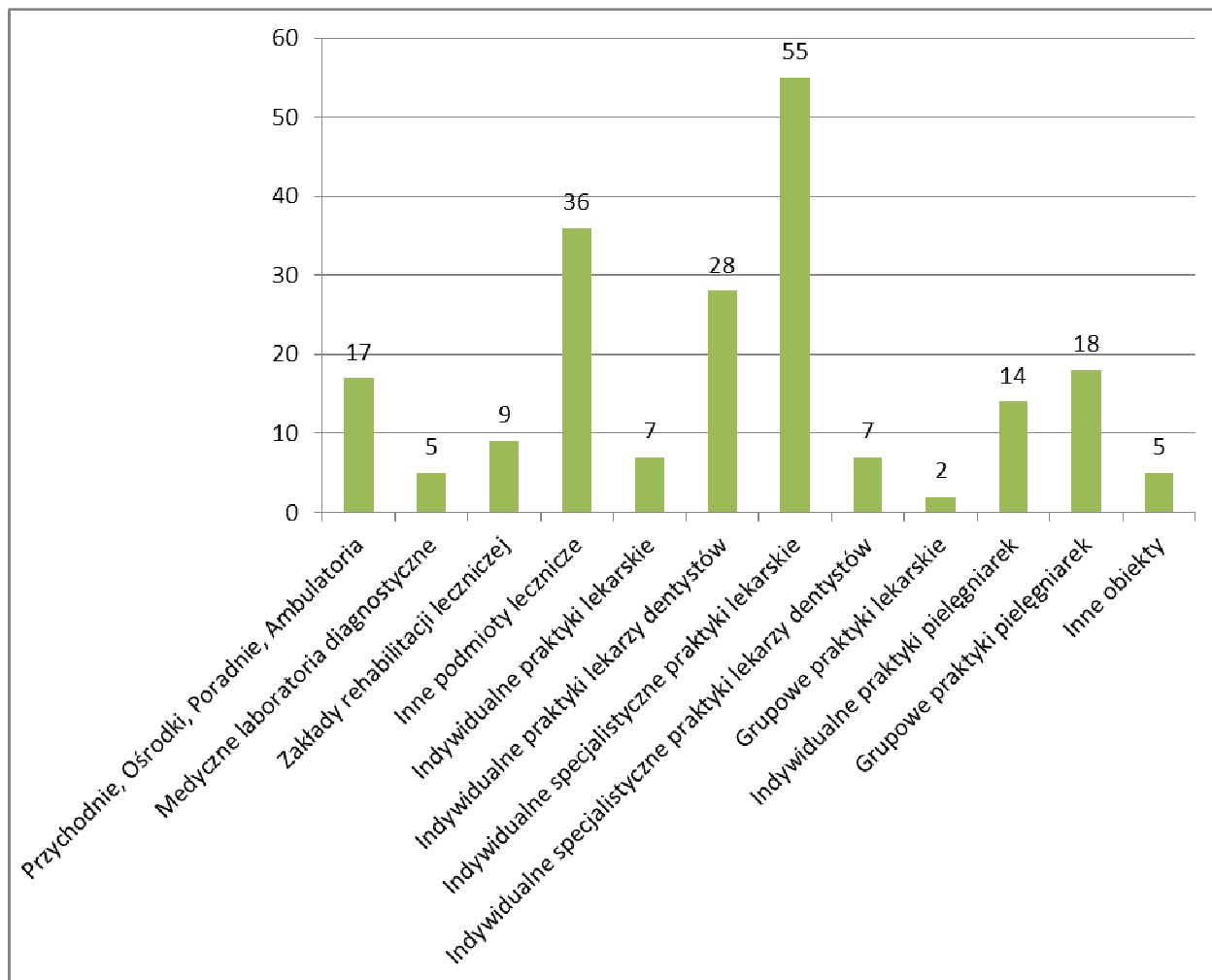
W ramach opracowanego na rok 2018 harmonogramu kontroli skontrolowano Konsorcjum „CLAR SYSTEM” S.A. Przedmiotowy podmiot świadczy usługi w zakresie całodobowego utrzymania czystości, dezynfekcji, transportu wewnętrznego (czystej i brudnej bielizny, odpadów medycznych i komunalnych, zwłok, narzędzi do sterylizacji i po wykonanej czynności sterylizacji, artykułów higienicznych oraz materiałów opatrunkowych i kroplówek), na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kole. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole informuje każdorazowo Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wynikach kontroli sanitarnej przeprowadzonej w zakładzie świadczącym usługi na potrzeby SPZOZ w Kole.

Posiłki dla pacjentów Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kole przygotowywane i dostarczane są przez firmę Katering i Gastronomia 62-600 Koło, Powiercie 3. Podmiot ten nadzorowany jest przez Oddział Nadzoru Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów użytku PSSE w Kole.

2.3.5. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole w 2018r. w ewidencji Oddziału Nadzoru ds. Higieny Komunalnej znajdowały się ogółem 203 podmioty lecznicze lecznictwa otwartego. Skontrolowano 45 obiektów w ramach 50 kontroli sanitarnych. Obejmowały one:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba obiektów wg. ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów /ilość kontroli	% skontrolowanych obiektów
1.	Przychodnie, Ośrodki, Poradnie, Ambulatoria	17	6/9	35
2.	Medyczne laboratoria diagnostyczne	5	2/2	40
3.	Zakłady rehabilitacji leczniczej	9	3/4	33
4.	Inne podmioty lecznicze	36	7/7	19
5.	Indywidualne praktyki lekarskie	7	3/4	42
6.	Indywidualne praktyki lekarzy dentystów	28	7/7	29
7.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	55	13/13	24
8.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	7	1/1	14
9.	Grupowe praktyki lekarskie	2	1/1	50
10.	Indywidualne praktyki pielęgniarek	14	1/1	7
11.	Grupowe praktyki pielęgniarek	18	0/0	0
12.	Inne obiekty	5	1/1	20
	RAZEM	203	45/50	22%

Wykres 10. Podmioty lecznictwa otwartego.

W stosunku do roku 2017 przybyły 2 podmioty lecznicze, natomiast ubyło 17 zakładów. Skontrolowano 45 obiektów w toku 50 kontroli sanitarnych. W wyniku kontroli wydano 1 decyzję merytoryczną oraz 5 decyzji płatniczych ze względu na stwierdzone uchybienia sanitarno-techniczne. Nałożono 3 mandaty karne na ogólną sumę 400zł. Nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu.

Na koniec 2018r. jeden obiekt oceniono jako zły pod względem stanu technicznego – decyzja administracyjna w trakcie realizacji.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole znajduje się 1 stacja dializ - DaVita Clinic Koło, ul. Poniatowskiego 25, 62-600 Koło. Stacja dializ w Kole należy do DaVita Sp. z o. o., ul. Rybacka 9, 53-656 Wrocław. Stacja dializ mieści się w budynku wolnostojącym, parterowym na terenie SP ZOZ w Kole. Obiekt przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W DaVita Clinic Koło udzielane są świadczenia zdrowotne osobom dorosłym w zakresie hemodializy jak również prowadzona jest kompleksowa opieka nefrologiczna nad pacjentami we wszystkich stadiach choroby nerek, także w okresie przeddializacyjnym. Działalność poradni obejmuje w szczególności diagnozowanie i leczenie chorób nerek, przygotowanie do dializoterapii oraz ocenę i leczenie częstych powikłań występujących w trakcie choroby nerek, takich jak nadciśnienie, niedokrwistość czy zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej.

Stacja dializuje 49 chorych sześć dni w tygodniu. W stacji znajduje się 18 aparatów do dializ

Fresenius rok produkcji 2004, 2007 i 2008 z czego obecnie wykorzystywanych do pracy jest tylko 14. Świadczenie usług odbywa się przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku: (igły, igły dializacyjne strzykawki, pakiety do rozpoczęcia i zakończenia dializy (podłączenie na przetoce tętniczo-żylny), pakiety do podłączenia dializy na wkłuciu centralnym (cewniki permanentne), koreczki do zamknięcia cewnika permanentnego, aparaty do przetaczania płynów infuzyjnych, kolce do nakłuwania SPIKE, rękawice: lateksowe i foliowe, maseczki ochronne, przyłbice.

Obiekt oceniony jako dobry pod względem sanitarno-technicznym.

Podmioty lecznicze zlokalizowane na terenie powiatu kolskiego zrealizowały programy dostosowawcze. W 2015 roku ostatni obiekt spełnił wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739). Wniosków o wydanie opinii o wpływie niespełnienia wymagań nie odnotowano.

2.3.6. Gabinety profilaktyki szkolnej.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole w 2018r. znajdowało się ogółem 17 Gabinetów Profilaktyki Szkolnej. W porównaniu z rokiem 2017r. liczba gabinetów nie uległa zmianie.

W 2018 roku **skontrolowano 1** gabinet profilaktyki szkolnej w ramach **1 kontroli sanitarnej**. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

GABINETY PROFILAKTYKI SZKOLNEJ	Miasto	Gmina
Indywidualna Praktyka Pielęgniarek	5	4
Grupowa Praktyka Pielęgniarek	6	2

2.3.7. Interwencje.

W 2018r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole wpłynęło 13 interwencji. Złożone interwencje dotyczyły:

- uciążliwego zapachu z przewodów kanalizacyjnych w budynku mieszkalnym;
- nieprawidłowości stwierdzonych podczas korzystania z obiektu Krytej Pływalni w Kole;
- zanieczyszczenia otoczenia budynku niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej;
- składowania odpadów na terenie niezamieszkałej nieruchomości;
- uciążliwości zapachowej związanej z odchodami dzikich gołębi, które zagnieździły się na strychu budynku mieszkalnego;
- niewłaściwego stanu sanitarnego pojemników i kontenerów na odpady komunalne przy blokach Spółdzielni Mieszkaniowej;
- stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego zagrażającego zdrowiu mieszkańców pozostałych lokali w bloku mieszkalnym;
- obecności insektów w bloku mieszkalnym;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego komunalnych budynków mieszkalnych.

W stosunku do wszystkich złożonych interwencji przeprowadzono postępowanie mające na celu wyjaśnienie zgłoszonych nieprawidłowości i wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

2.3.8. Inne realizowane przedsięwzięcia ujęte w planie na rok 2018 oraz pozaplanowe.

- Opiniowanie regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin powiatu kolskiego.
- Opracowywanie ocen, analiz, sprawozdań i wystąpień na temat stanu sanitarnego poszczególnych miast i gmin powiatu kolskiego.
- Opracowywanie dokumentacji związanej z ekshumacjami (24 decyzje).
- Opracowywanie na wniosek Starostwa Powiatowego w Kole dokumentacji dotyczącej sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy.
- Udział w opiniowaniu obiektów wodnych, użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych.
- Prowadzenie nadzoru sanitarnego nad imprezami rekreacyjno-sportowymi organizowanymi na terenie powiatu.
- W zakresie nadzoru nad jakością wody aktualizacja plików woda Excel z danymi za poszczególne kwartały i zestawienie zbiorcze za 2018r.
- Usługowe prowadzenie poboru próbek wody na rzecz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.
- Przekazywanie informacji gabinetom profilaktyki szkolnej o zawartości fluorków w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w związku z prowadzonym programem fluoryzacji jamy ustnej.

2.4. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

W ramach działalności w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2018 przeprowadzono 53 kontrole, wydano 64 decyzje ustalające wysokość opłaty za wykonane czynności w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Wydano 13 postanowień – w tym 11 postanowień dotyczących uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 2 postanowienia przedłużające termin załatwienia sprawy.

Opracowano i wydano 131 opinii sanitarnych, w tym:

- 17 opinii sanitarnych dotyczących:
 - zaopiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (8 opinii),
 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (1 opinia),
 - zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania (8 opinii),

- 47 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 6 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 19 opinii dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej,
- 20 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 56 Prawo Budowlane,
- 22 opinie dotyczące spełnienia wymagań higienicznych i sanitarnych w obiektach.

Uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokonane zostały dla:

- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Nagórna,
- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Toruńskiej i Broniewskiego,
- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Sienkiewicza,
- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Toruńskiej,
- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Towarowej,
- miasta Koła – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Klonowej,
- gminy Kościelec – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w obrębie Straszków,
- gminy Kościelec – do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w obrębie Gozdów.

Zaopiniowano 8 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 1 projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Opiniowane projekty wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dotyczyły:

- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Grzegorzew – etap I,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Nagórnej,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Toruńskiej i Broniewskiego,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Klonowej,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Towarowej,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Toruńskiej,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Koła w rejonie ulicy Sienkiewicza,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kościelec dla wybranych terenów w obrębie Straszków,
- projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grzegorzew.

W 2018 roku wydano 47 opinii dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w 15 przypadkach stwierdzono konieczność przeprowadzenia

oceny i określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opinie sanitarne stwierdzające potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczyły:

- budowy pawilonu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² (1),
- budowy i rozbudowy gospodarstw rolno – hodowlanych (7),
- lokalizacji punktów zbierania i przetwarzania odpadów, rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (3),
- budowy stacji paliw płynnych wraz z infrastrukturą (1),
- budowy farmy fotowoltaicznej (1),
- budowy hali magazynowo – produkcyjnej (2).

Pozostałe 32 opinie sanitarne stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczyły:

- budowy farm fotowoltaicznych (2),
- budowy stawów ziemnych, studni głębinowych, żwirowni (6),
- przebudowy dróg gminnych (4),
- budowy i rozbudowy budynków inwentarskich i hodowlanych (3),
- budowy punktów zbiórki i przetwarzania odpadów oraz złomu (4),
- budowy lub modernizacji sieci ciepłowniczej, instalacji do przesyłu gazu ziemnego (6),
- budowy budynków magazynowo – produkcyjnych (7).

W omawianym okresie sprawozdawczym wydano 6 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Opinie dotyczyły:

- budowy chlewni (2),
- budowy budynków inwentarskich dla bydła mlecznego (1),
- budowy budynków gospodarsko – hodowlanych dla drobiu (3).

Zaopiniowano 19 dokumentacji projektowych (projekty i plany dotyczące budowy nowych obiektów jak i adaptacji w celu dostosowania do obowiązujących wymagań sanitarnych).

Opinie dotyczyły następujących grup obiektów:

- pomieszczeń dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i fizjoterapii (4),
- pomieszczeń na cele żywieniowe – punkty małej gastronomii, sklepy spożywcze, usługi cateringowe (8),
- modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków (1),
- pomieszczeń przeznaczonych na gabinety lekarskie (2),
- pomieszczeń zakładów usługowych w zakresie mechaniki pojazdowej (2),
- budowa sali zabaw dla dzieci (1),
- adaptacja na cele produkcyjne (1).

Wydano 20 opinii sanitarnych w związku z odbiorami obiektów po zakończeniu budowy i zgłoszeniu zamiaru przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1202 ze zm.). Dotyczyły:

- obiektów hotelarsko – gastronomicznych (2),
- obiektów użyteczności publicznej – obiekty handlowe, gabinety rehabilitacyjne, parkingi, obiekty fryzjersko-kosmetyczne (5),
- stacji uzdatniania wody, punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (3),
- budynków oświaty (2),
- zakładów pracy (rozbudowa hali produkcyjnej, magazynowej) (8).

Opiniowano również lokale i pomieszczenia pod kątem dostosowania do prowadzenia działalności gospodarczej. Wydano 22 opinie sanitarne stwierdzające spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych po wykonanych adaptacjach i modernizacjach. Dotyczyły one m.in.:

- zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, gabinetów terapii manualnej (12),
- placówki „Senior+” (2),
- obiektów żywieniowych (4),
- gabinetu lekarskiego stomatologicznego (1),
- innych - do przedłożenia w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (3).

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2018r. sporządzono:

- **36** zawiadomień o odstąpieniu od wniesienia sprzeciwu w sprawie oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym na podstawie art. 122a § 1 i § 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 2096 ze zm.) w związku z art. 56 ust 1, pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1202 ze zm.),
- **4** przekazania sprawy wg właściwości rzeczowej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w tym 3 w sprawie wydania opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz 1 w sprawie zawiadomienia o zakończeniu budowy inwestycji, której organem założycielskim jest Starostwo Powiatowe).

2.5. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw

Higieny Pracy.

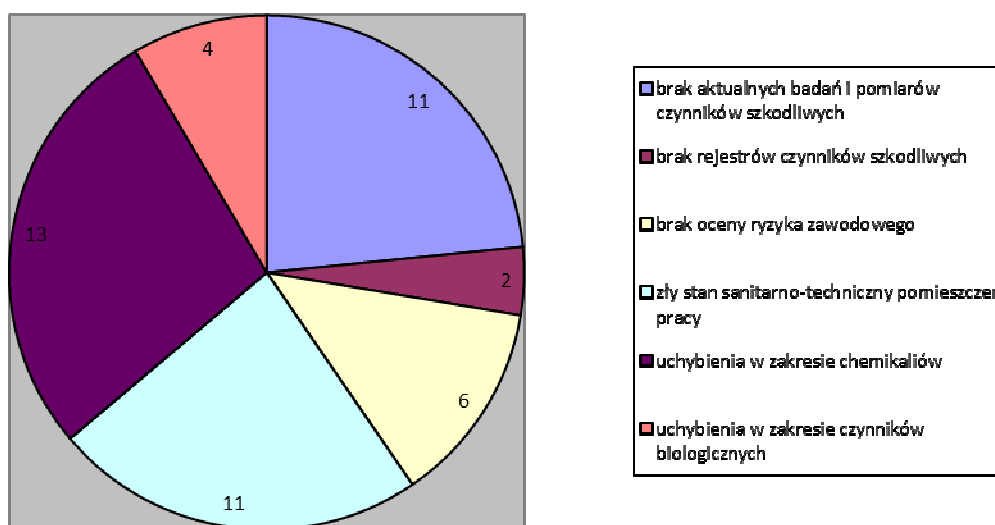
2.5.1. Zakres nadzoru. Postępowanie administracyjne.

W roku 2018 działalnością nadzorową w zakresie higieny pracy w powiecie kolskim objęto 301 zakładów o łącznym zatrudnieniu 10076 osób. Przeważały zakłady zatrudniające do 9 osób. Zaobserwowano wzrost o 7 liczby zakładów w powiecie kolskim w stosunku do ubiegłego roku.

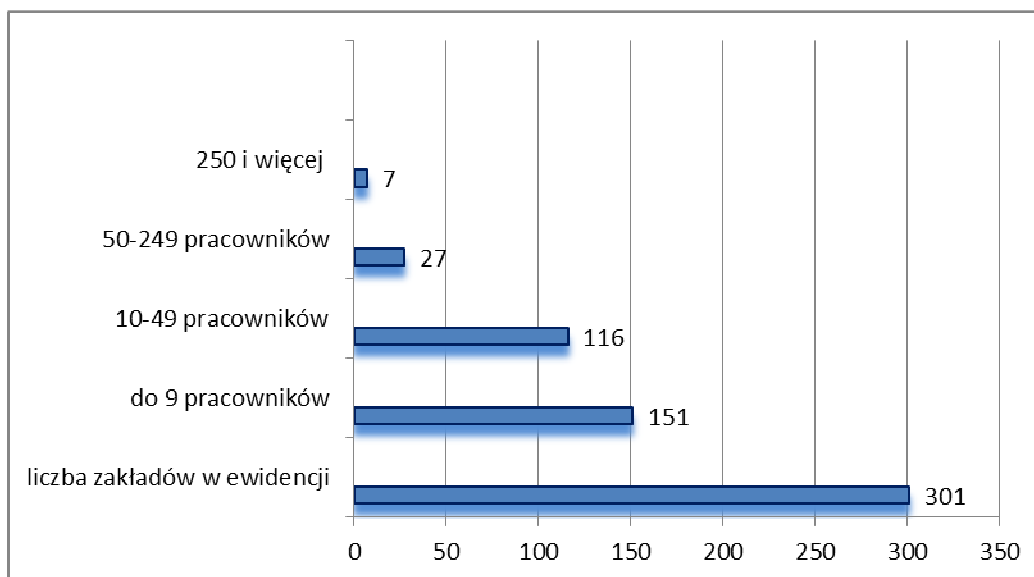
W pierwszej kolejności kontrolowane były zakłady, w których występowały istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników. Przeprowadzono 149 kontroli w 93 obiektach. Wydano 31 decyzji w związku z naruszeniem wymagań sanitarno-higienicznych i 28 decyzji płatniczych za kontrole stwierdzające uchybienia.

Stwierdzane uchybienia dotyczyły:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych w 11 zakładach,
- braku rejestru czynników szkodliwych w 2 zakładach,
- braku oceny ryzyka zawodowego w 6 zakładach,
- złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy w 11 zakładach,
- uchybień w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w 13 zakładach,
- uchybień w zakresie czynników biologicznych w 4 zakładach.

Wykres 11. Struktura najistotniejszych uchybień stwierdzonych w skontrolowanych zakładach pracy w 2018r.

Wykres 12. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w 2018 r.

W 2018 roku w zakładach uzyskano poprawę warunków pracy, w szczególności zmniejszenie jej uciążliwości m.in. przez:

- wyeliminowanie prac ręcznych poprzez automatyzację stanowisk pracy,
- zakup nowych maszyn i urządzeń,
- wymiana wentylatorów oraz obudowa istniejących wentylatorów obudowami dźwiękoizolacyjnymi,
- montaż dodatkowych wentylacji stanowiskowych oraz dodatkowych systemów wentylacyjnych,
- stosowanie indywidualnych ochron słuchu dobranych do wielkości charakteryzujących hałas i do cech indywidualnych pracowników, zakup osobistych ochronników dla każdego pracownika,
- ograniczenie czasu ekspozycji na hałas, w tym stosowanie dodatkowych przerw w pracy,
- modernizację pomieszczeń socjalno - sanitarnych dla pracowników.

2.5.2. Nadzór nad warunkami środowiska pracy.

W skontrolowanych zakładach pracy stwierdzono następujące przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia:

- czynnik fizyczny - hałas – 303 osoby,
- wibracja – 10 osób,
- pyły – 195 osób,
- czynnik chemiczny – 12 osób.

Liczba zakładów i liczba zatrudnionych pracowników na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie:

- hałasu: 19 zakładów, 303 osoby,
- pyłów: 4 zakłady, 195 osób,
- wibracja: 4 zakłady, 10 osób,
- czynnik chemiczny: 3 zakłady, 12 osób.

W 2018r. zaobserwowano spadek ilości osób narażonych na czynniki szkodliwe – hałas i drgania. Natomiast nastąpił wzrost ilości osób narażonych na zapylenie.

2.5.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W ramach nadzoru nad zakładami zajmującymi się produkcją, dystrybucją oraz stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin w roku sprawozdawczym przeprowadzono 87 kontroli (1– producent, 9– formulatorów, 11– dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 66– stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny).

Wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzanych nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin:

- brak oceny ryzyka zawodowego w związku z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych,
- brak natrysku wodnego do przemywania oczu,
- brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak kart charakterystyki na stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Na terenie powiatu kolskiego znajduje się 29 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych. W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 7 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu oraz 16 kontroli w zakresie stosowania w/w produktów.

W ramach nadzoru nad detergentami przeprowadzono 1 kontrolę, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jednym z głównych działań podejmowanych przez PPIS w powiecie kolskim były kontrole przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W związku z powyższym prowadzona jest ewidencja 12 zakładów stosujących prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, które mogą być przetworzone na środek odurzający lub substancję psychotropową albo mogą służyć do ich wytworzenia. W w/w temacie skontrolowano 3 zakłady. Najczęściej stosowanymi w działalności zawodowej, głównie w celach laboratoryjnych są prekursorzy: aceton, kwas siarkowy, chlorowódor.

2.5.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE w Kole znajduje się 26 podmiotów, w których występują czynniki rakotwórcze/mutagenne. Przeprowadzono 11 kontroli. Analizując narażenie zawodowe na substancje rakotwórcze, źródła i przyczyny zagrożeń w kontrolowanych zakładach w 2018r. ustalono liczbę 142 osoby w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi, w tym 41 kobiet i 101 mężczyzn.

Na stanowiskach pracy stwierdzono występowanie następujących czynników rakotwórczych:

- chromian potasu, dichromian potasu – laboratorium,
- siarczan kobaltu – produkcja lizawek ,
- pyły drewna twardego,
- benzen,
- olej krezotowy,
- formaldehyd,
- pyły azbestu,
- wwa.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w zakładach, w których stwierdzono występowanie czynnika rakotwórczego pracodawcy podejmują działania zmierzające do ich eliminacji poprzez: stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej, automatyzację procesów produkcji oraz montaż odpowiednich wentylacji.

Na terenie powiatu znajduje się 6 zakładów zajmujących się usuwaniem/zabezpieczaniem/

transportem wyrobów zawierających azbest. W 2018r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole wpłynęło jedenaście zgłoszeń dotyczących rozbiórek dachów z pokryciem azbestowym (eternit). Przeprowadzono jedną kontrolę w w/w zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5.5. Czynniki biologiczne.

W ewidencji PSSE w Kole zarejestrowane są 133 podmioty, w których występują czynniki biologiczne. Przeprowadzono 51 kontroli pod względem narażenia pracowników na działanie czynników biologicznych.

Liczba pracowników wykonujących prace z narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne w kontrolowanych zakładach w 2018r. wyniosła: 1125 osób (grupa II – 1125 osób, grupa III – 215 osób).

Dokonano oceny warunków pracy pracowników narażonych na czynniki biologiczne biorąc pod uwagę:

- ogólne środki bezpieczeństwa - stosowanie środków dezynfekcyjnych, sterylizacja,
- techniczne środki ochrony - wentylacja, śluzy, pomieszczenia socjalno-sanitarne,
- organizacyjne środki ochrony - zbieranie oraz usuwanie odpadów z zastosowaniem bezpiecznych i oznakowanych pojemników,
- środki ochrony indywidualnej - odpowiednia odzież i obuwie robocze,
- profilaktyczną ochronę zdrowia - okresowe badania lekarskie, szczepienia przeciw WZW typu B,
- procedury postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości, w tym:

- brak rejestru prac w narażeniu na czynniki biologiczne (3 zakłady),
- brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy III (3 zakłady),
- brak szkoleń pracowników w zakresie narażenia na czynnik biologiczny (1 zakład).

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wydał 4 decyzje merytoryczne na stwierdzone nieprawidłowości.

Najliczniejszymi grupami zawodowymi mającymi kontakt ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w powiecie kolskim są pracownicy zatrudnieni w przetwórstwie spożywczym, firmach sprzątających oraz rolnictwie. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy wykonują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników na czynnik biologiczny m.in. poprzez szczepienia ochronne, stosowanie procedur i instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz środków do odkażania skóry.

2.5.6. Choroby zawodowe.

W 2018 roku przeprowadzono 19 postępowań w sprawie chorób zawodowych. Wydano 11 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej: 9 - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, 1 – przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy, 1 – astma oskrzelowa oraz 5 decyzji o braku podstaw do jej uznania.

Rok	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy Nr 19 wykazu chorób zawodowych	Astma oskrzelowa Nr 6 wykazu chorób zawodowych	Przewlekłe choroby narządu głosu Nr 15 wykazu chorób zawodowych	Uszkodzenie słuchu Nr 21 wykazu chorób zawodowych
2017	0	1	4	1
2018	1	1	9	0

Liczba stwierdzanych chorób zawodowych uległa zwiększeniu w porównaniu z rokiem ubiegłym. Analogicznie jak w roku 2017 w strukturze chorób zawodowych dominowały przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym.

2.5.7. Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.

W ramach współpracy w zakresie nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych zostało przekazanych przez Prokuraturę Rejonową w Kole 16 spraw dotyczących zatrzymanych środków zastępczych przez Powiatową Komendę Policji w Kole. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wszczął postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji w zakresie zniszczenia wyrobu będącego środkiem zastępczym i wydał w roku sprawozdawczym 24 decyzje administracyjne (21 decyzji na zniszczenie środków zastępczych, 3 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary za wprowadzanie do obrotu) oraz 1 postanowienie o autoryzację wyników badań środków zastępczych.

W 2018r. pracownicy Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Kole przy współudziale pracowników Komendy Powiatowej Policji w Kole przeprowadzili 6 kontrole. Przeprowadzone kontrole nie wykazały prowadzenia produkcji lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych w skontrolowanych podmiotach.

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kole prowadzili działania profilaktyczne poprzez dystrybucję ulotek na festynach i szkoleniach (łącznie 10 działań) polegające na uświadamianiu nauczycieli, pedagogów szkolnych, rodziców, młodzieży i dzieci o zagrożeniach wynikających ze spożywania środków zastępczych.

W 2018r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole nie wpłynęła żadna informacja z powiatu kolskiego o przypadkach zatruc środków zastępczymi lub o innych sytuacjach mogących wskazywać na używanie środków zastępczych.

2.6. Ocena stanu sanitarnego w zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw

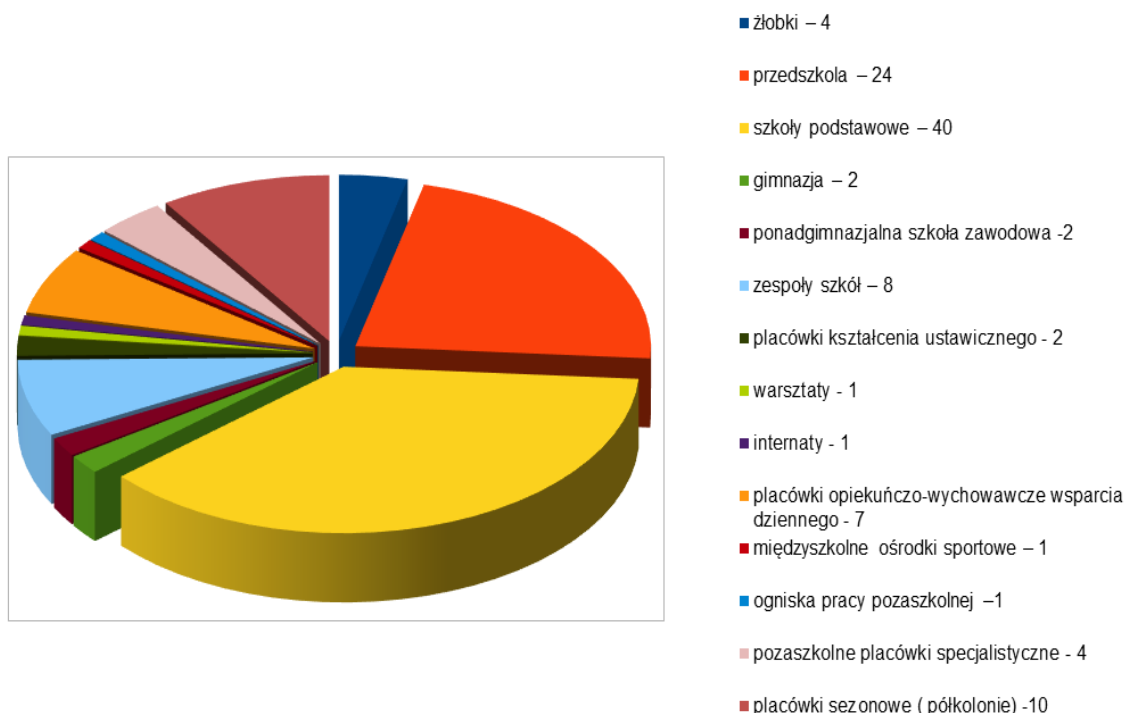
Higieny Dzieci i Młodzieży.

2.6.1. Zakres nadzoru.

W roku 2018 w zakresie higieny dzieci i młodzieży nadzorem sanitarnym objęto 97 obiektów stałych i 10 obiektów sezonowych, w tym: 4 żłobki/kluby dziecięce, 24 przedszkola, 40 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 2 ponadgimnazjalne szkoły zawodowe, 8 zespołów szkół, 2 placówki kształcenia ustawicznego (centra szkolenia zawodowego), internat i warsztaty szkolne, 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,

6 pozaszkolnych placówek specjalistycznych oraz 3 placówki półkolonii zimowych i 7 półkolonii letnich organizowanych w miejscu zamieszkania. Do placówek oświatowo-wychowawczych uczęszczało 10 707 dzieci i młodzieży.

Placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu kolskiego w 2018r.

Zakres nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmuje:

- warunki higieniczne pomieszczeń, w tym oświetlenie, wentylację, ogrzewanie, dostępność do urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- higienę procesów nauczania - plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych z uwzględnieniem m.in. rozpoczynania zajęć o stałej porze oraz różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia,
- wyposażenie w sprzęt dostosowany do wymagań ergonomii,
- przestrzeganie zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- warunki sanitarno-higieniczne dla dzieci 6-letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych i placach zabaw,
- warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach,
- warunki i formy dożywiania uczniów.

2.6.2. Ocena stanu technicznego obiektów.

Kontrole obejmowały ocenę stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia w/w placówek, ocenę warunków higieniczno-sanitarnych w przedszkolach, realizację wydanych decyzji i warunków przedłużeń terminów realizacji zaleceń oraz kontrole interwencyjne, odbioru nowych obiektów i kontrole w zakresie badań problemowych – oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 98 kontroli placówek oświatowo-wychowawczych. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkołach i innych placówkach oświatowych wydano 24 decyzje administracyjne (12 decyzji merytorycznych i 12 decyzji płatniczych). Decyzje merytoryczne dotyczyły doprowadzenia do właściwego

stanu: powierzchni ścian, sufitów oraz podłóg w salach zajęć, salach sportowych, sanitariatach i ciągach komunikacyjnych, wyposażenia pomieszczeń sanitarnych, blatów stolików edukacyjnych, punktów świetlnych i stolarki drzwiowej w salach zajęć.

2.6.3. Ocena warunków do utrzymania higieny.

W 2018r. stwierdzono, iż wszystkie placówki czerpią wodę z miejskich/gminnych wodociągów. Podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej miejskiej/gminnej posiada 35 placówek (54,7 %). Pozostałych 29 placówek nieczystości płynne odprowadza do bezodpływowych zbiorników (22 placówki - szambo, 7 placówek - własna oczyszczalnia ścieków). Wszystkie nadzorowane placówki posiadają ustępy wewnętrzne skanalizowane. Nie zapewniono zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w 6 placówkach (9,4 %), w tym: 3 przedszkolach, 2 szkołach podstawowych, 1 zespole szkół, określonymch w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 1422 ze zm.). Stan uległ poprawie w porównaniu z rokiem 2017 (z 12,7 % na 9,4 %).

W roku sprawozdawczym właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej na 64 skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze zapewniły 63 placówki (98,4%). W porównaniu z rokiem 2017 nastąpiła poprawa w tym zakresie (z 92,9 % na 98,4 %).

Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej ze względu na stan techniczny stwierdzono w 1 placówce wydana została decyzja administracyjna, natomiast w 2 placówkach zalecenia pokontrolne (niewłaściwy stan techniczny sanitariatów), które zostały już zrealizowane.

We wszystkich nadzorowanych placówkach zapewniony jest stały dopływ ciepłej wody przy każdej umywalce. Roczna ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania nie wykazuje znaczących zaniedbań w tym zakresie.

2.6.4. Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów.

W 2018r. oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków w 5 placówkach (9 oddziałów), łącznie 124 stanowiska pracy ucznia (372 oznaczenia). Nie stwierdzono nieprawidłowości z wymogami ergonomii. Uzyskany wynik wskazuje na prawidłowe wykorzystanie sprzętu szkolnego.

2.6.5. Inne pomiary fizyczne

W ramach działań kontrolnych, w placówkach oświatowych prowadzona była również ocena mikroklimatu (pomiary temperatury pomieszczeń), ocena powierzchni/wysokości pomieszczeń, ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki - nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. W 2 szkołach, miejskiej i wiejskiej, dokonano pomiarów wagi uczniów i ich tornistrów, łącznie przeprowadzono 980 pomiarów. W szkole miejskiej przebadano 277 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że w wysokiej normie 15% mieści się 188 uczniów tj. 67,9 % badanych, a w niskiej normie 10% mieści się 61 uczniów tj. 22,0 % badanych. U pozostałych 89 uczniów tj. 32,1% badanych, obciążenie ciężarem tornistrów przekracza normę.

W szkole wiejskiej przebadano 213 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów

stwierdzono: w wysokiej normie 15% mieści się 166 uczniów tj. 78,0 % badanych, w niskiej normie 10% mieści się 56 uczniów tj. 26,29 % badanych. U pozostałych 47 uczniów tj. 22,0% badanych, obciążenie ciężarem tornistrów przekracza normę.

Dodatkowo zebrano informację dotyczącą przeprowadzonej samodzielnie przez szkoły podstawowe na terenie powiatu kolskiego oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Wyniki analizy przeprowadzonych pomiarów udostępniono na stronie internetowej Stacji oraz przekazano do lokalnych mediów.

Ogółem wykonano **1789** oznaczeń fizycznych. Wykonane pomiary przedstawiono w poniższej tabeli:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Badania ogółem</i>	<i>Oznaczenia fizyczne</i>
Ocena dostosowania mebli do zasad ergonomii	124	372
Ocena mikroklimatu (pomiar temperatury)	42	42
Ocena powierzchni i wysokości pomieszczeń (pomiar powierzchni: długości, szerokości i wysokości)	123	268
Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie zapewnienia ciepłej wody	64	83
Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów	490	980
Ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki	44	44
<i>Razem</i>	887	1789

2.6.6. Ocena higieniczna tygodniowych rozkładów zajęć.

Przeprowadzono ocenę higieniczną tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 15 placówkach (94 oddziały). Podczas oceny zwrócono uwagę głównie czy zajęcia rozpoczynały się o stałej porze i różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny. W 8 oddziałach różnica pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa niż 1 godzina. W pozostałych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Przestrzegano limitów godzin w danym dniu, uwzględniano różnorodność zajęć w danym dniu, niełączenia w kilkugodzinowe bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

2.6.7. Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników.

W placówkach szkolnych w zakresie zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników przeprowadzono 39 kontroli. Stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane szkoły w różnych formach zapewniły uczniom możliwość pozostawienia części podręczników przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2009r. Nr 139, poz. 1130). Uczniowie klas młodszych (I-III) mają

możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w salach zajęć w wydzielonych szafkach, natomiast uczniowie klas starszych korzystają z szafek/półek zbiorowych, ogólnodostępnych w salach zajęć lub indywidualnych szafek usytuowanych w salach lub na korytarzach. Sukcesywnie zwiększa się ilość indywidualnych szafek dla uczniów w szkołach.

2.6.8. Ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

W roku sprawozdawczym w 39 skontrolowanych placówkach oświatowych uczniowie objęci są opieką medyczną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną. Z gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej, bez zastrzeżeń sanitarnych i technicznych korzysta 10 placówek. W 28 placówkach pielęgniarki sprawują opiekę w pomieszczeniach zastępczych (pokoje nauczycielskie, gabinety dyrektorów, sale zajęć). W 1 placówce opieka świadczona jest poza terenem szkoły (pobliski NZOZ). Infrastruktura do prowadzenia profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach oświatowych nie uległa poprawie i jest nadal niewystarczająca.

2.6.9. Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Skontrolowano 8 placówek (6 szkół podstawowych i 2 zespoły szkół) w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi, który obejmował między innymi: sposób przechowywania, właściwe oznakowanie, posiadanie kart charakterystyki, aktualny wykaz substancji chemicznych i ich mieszanin, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej i do udzielania pierwszej pomocy. Zajęcia z zastosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin prowadzone są w klasopracowniach 8 placówek szkolnych. Prowadzone są również zajęcia w formie pokazowej elektronicznej, bez konieczności stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin. W 1 placówce stwierdzono brak aktualnego spisu posiadanych substancji chemicznych i ich mieszanin, brak wymaganych kart charakterystyki, brak oznakowania bądź oznakowania niezgodne z przepisami. Wydano stosowne zalecenia. W 1 placówce odnotowano zgłoszenie o przekazaniu substancji chemicznych i ich mieszanin do utylizacji.

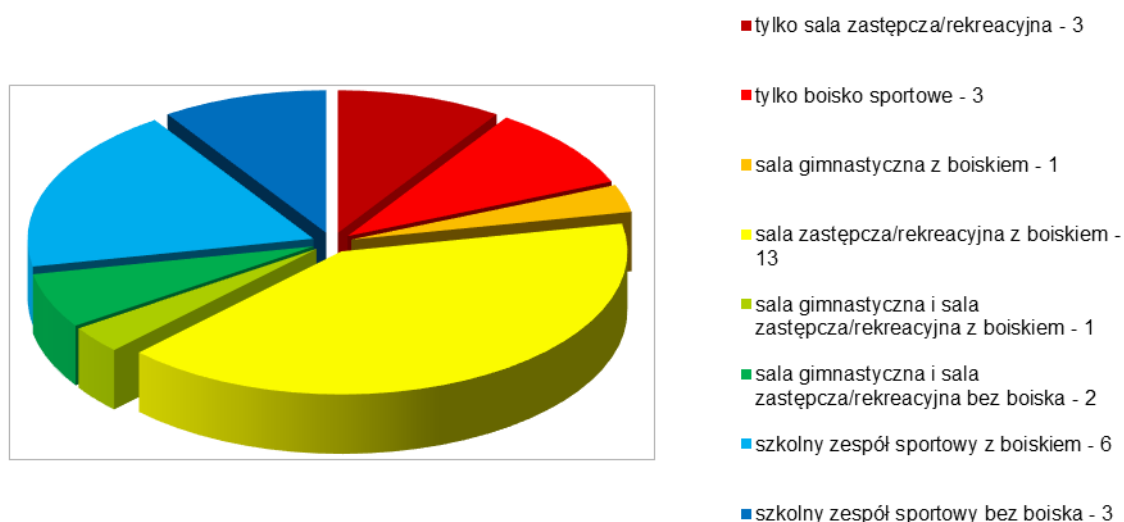
2.6.10. Ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2018r. nastąpiła dalsza poprawa w zakresie warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Oddano do użytku Środowiskową Halę Sportową z pełnym węzłem sanitarnym przy 1 placówce oraz miasteczka ruchu drogowego w ramach budżetu obywatelskiego w części boiska szkolnego. W istniejących obiektach sportowych prowadzono prace takie jak: remonty bloku sportowego, malowanie hali sportowej, remont generalny w sali rekreacyjno-zastępczej, malowanie sanitariatów, szatni i zaplecza sali gimnastycznej, poprawa funkcjonalności poprzez montaż drzwi wyjściowych na plac zabaw z części hali sportowej, uzupełnienie siatek na boisku wielofunkcyjnym, wymiana instalacji elektrycznej i malowanie ścian w sali gimnastycznej.

W szkołach uczniowie mają również możliwość korzystania z innych form wychowania fizycznego np. z zajęć na basenie, boisku/stadionie sportowym. Uczniowie korzystają z obiektów sportowych należących do organów samorządowych z powodu braku własnej lub niewystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,

w tym: z hal sportowych – 4 placówki, z siłowni i innej sali sportowej – 2 placówki, z basenu w ramach zajęć wychowania fizycznego – 7 placówek, z boisk sportowych – 11 placówek. W celu poprawy warunków sanitarnych do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego zostały wydane 2 decyzje merytoryczne, decyzje w trakcie realizacji. Ze względu na niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego nadal w 3 szkołach zajęcia prowadzone są na korytarzach.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 2018r. (liczba placówek)

2.6.11. Ocena prowadzenia dożywiania uczniów.

Przeprowadzono ocenę dożywiania w 35 placówkach: w 30 szkołach podstawowych, 1 gimnazjum i 4 zespołach szkół. Wydawanie ciepłych posiłków zapewniły wszystkie skontrolowane placówki, w tym obiady dwudaniowe wydawane były w 27 placówkach szkolnych dla 1655 uczniów. Obiady jednodaniowe wydawano w 8 placówkach dla 656 uczniów. Ogółem z wydawania ciepłych posiłków korzystało łącznie 2311 dzieci i młodzieży. Jednak liczba dzieci korzystających z ciepłych posiłków wynosi zaledwie 30 % - w porównaniu z 2017r. wystąpił niewielki wzrost liczby korzystających z posiłków z 28 % na 30 %. W 8 placówkach posiłki przygotowywane były na miejscu, w oparciu o własną bazę lokalową tj. blok żywieniowy usytuowany na terenie szkoły. W pozostałych 27 placówkach (77,1 %) dożywianie prowadzono w formie posiłków dostarczanych przez zewnętrzne firmy cateringowe.

W 4 placówkach organizowane były śniadania szkolne, z których korzystało 166 uczniów. Podawanie napoju zorganizowano w 29 placówkach, liczba korzystających 4387 uczniów (herbata, mleko). Dodatkowo w placówkach realizowany był program dla szkół, w ramach którego dla uczniów klas I-V wydawane było mleko lub przetwory mleczne (jogurty, serki wiejskie, kefiry) oraz owoce i warzywa jako dodatek do śniadania szkolnego.

Dla 597 uczniów prowadzone dożywianie dofinansowane było przez Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. W porównaniu z 2017r. zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych (w roku 2017 - 783 uczniów).

2.6.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2018 roku na terenie powiatu kolskiego, zgodnie z wykazem w elektronicznej bazie wypoczynku zgłoszono i zarejestrowano do Kuratorium Oświaty 10 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym: 3 turnusy wypoczynku zimowego, 7 turnusów wypoczynku letniego. Przeprowadzono 7 kontroli, oceniano stan sanitarny placówek i warunki do utrzymania higieny osobistej uczestników – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrolowane placówki były przygotowane właściwie, zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku, stan sanitarny pomieszczeń, obiektów sportowych i bloków żywieniowych nie budził zastrzeżeń. Zapewniono opiekę zdrowotną. Nie odnotowano przypadków zachorowań, urazów, wypadków oraz zatruc pokarmowych uczestników wypoczynku.

2.6.13. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych.

Skontrolowano 38 placówek, w których funkcjonują oddziały „zerowe”, 25 z nich nie posiada odpowiedniej infrastruktury (65,7%). Stwierdzono pogorszenie w porównaniu z 2017r. (56,7%). Infrastruktura do funkcjonowania oddziałów „zerowych” usytuowanych w budynkach szkół podstawowych wymaga dostosowania ze względu na:

- zbyt małą powierzchnię sal (min 2,5m² na dziecko) – w 11 placówkach,
- sprzęt i meble nie posiadające certyfikatów – w 3 placówkach,
- pomieszczenia sanitarne nie dostosowane do wysokości dzieci – w 13 placówkach,
- brak możliwości wydzielenia ciągów komunikacyjnych, tak by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych dzieci – w 17 placówkach,
- brak możliwości dożywiania dzieci podczas pobytu w szkole – 1 placówka.

3. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Działalność oświatowo-zdrowotna prowadzona była w oparciu o wytyczne do zamierzeń na rok 2018, a także potrzeby środowiska lokalnego.

Inicjowano, koordynowano oraz podejmowano działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki tytoniowej
- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki innych chorób zakaźnych,
- narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
- racjonalnego odżywiania,
- propagowania szczepień ochronnych,
- promowania zdrowego stylu życia,
- zapobiegania zatruciom pokarmowym.

Na terenie powiatu kolskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim.

Profilaktyka HIV/AIDS

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzone są w oparciu o Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Celem profilaktyki HIV/AIDS jest ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV w Polsce, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji w zakresie HIV/AIDS, poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, poprawa jakości i dostępu do diagnostyki i opieki medycznej nad ludźmi żyjącymi z HIV/AIDS oraz osobami narażonymi na zakażenie HIV. Adresatami programu jest społeczeństwo powiatu kolskiego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży ponadgimnazjalnej.

W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS, podjęto działania edukacyjno – informacyjne. Podczas akcji „**Bezpieczne Walentynki 2018**” przeprowadzono szkolenie dla 23 uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu oraz dla 29 uczniów III klas gimnazjalnych w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kole. Hasło przewodnie kampanii to „Mój Walenty jest The Best, idzie ze mną zrobić test”. W roku 2018 kontynuowana była realizacja Projektu edukacyjnego „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”. Projekt edukacji rówieśniczej skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

*Szkoła Podstawowa Nr 2
im. A. Miskiewicza w Kole*

*Zespół Szkół Centrum Kształcenia
Rolniczego w Powierciu*

“Bezpieczne walentynki”

Celem Projektu jest podniesienie poziomu wiedzy z zakresu HIV/AIDS oraz przygotowanie Młodzieżowych Liderów Zdrowia, którzy będą przekazywać wiedzę swoim rówieśnikom. Edukacja rówieśnicza wpływa na tworzenie pozytywnych więzi w grupie, powoduje, iż młodzież staje się bardziej aktywną w procesie edukacyjnym, a nie biernymi odbiorcami określonych informacji lub wiedzy.

Zorganizowano szkolenie pn.: „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV”. W szkoleniu i warsztatach uczestniczyło 18 uczniów z siedmiu szkół ponadgimnazjalnych powiatu kolskiego.

W ramach realizacji edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV” oraz „Profilaktycznego Programu w zakresie uzależnienia od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych” młodzież została zapoznana z najnowszą wiedzą na temat HIV/AIDS: sytuacją epidemiologiczną, znaczeniem terminów HIV i AIDS, podstawową budową i działaniem wirusa HIV, z drogami zakażenia, przebiegiem zakażenia (fazy, objawy, choroby oportunistyczne), diagnostyką, leczeniem i prawnymi i etycznymi aspektami HIV/AIDS, z zachowaniami asertywnymi w celu unikania ryzykownych zachowań, poradnictwem (placówki świadczące pomoc osobom z problemem HIV i AIDS). Do współpracy zaproszono Pracowników Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie i funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Kole którzy przekazali informacje dotyczące skutków palenia tytoniu, spożywania alkoholu i przyjmowania substancji psychoaktywnych. Młodzież miała możliwość doświadczenia jakim zaburzeniom ulegają zmysły człowieka po spożyciu alkoholu za pomocą „Alkogoli” otrzymanych z „Profilaktycznego Programu w zakresie uzależnienia od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych”. Odbyły się również projekcje filmów tematycznych. Uczestnicy szkolenia otrzymali dyplom „Młodzieżowego Lidera Zdrowia” uprawniający do przekazywania wiedzy o HIV i AIDS wśród rówieśników w środowisku szkolnym. Młodzieży przekazano także pakiety informacyjne i materiały oświatowo - zdrowotne celem wykorzystania w działaniach edukacyjno-informacyjnych w szkole.

W roku 2018 we współpracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu i Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej – Oddziału Terenowego w Poznaniu zorganizowano 15 edycję konkursu pod hasłem „**Nie daj szansy AIDS**”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów filmu pod tytułem „**Krótki historia o HIV**”. Film uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kościelcu zajął I miejsce na etapie powiatowym. Laureaci Konkursu wraz z całą klasą uczestniczyli w finale wojewódzkim w Poznaniu.

W dniu 5 grudnia 2018 roku w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Kole odbyły się obchody Światowego Dnia AIDS połączone z uroczystym podsumowaniem Konkursu „**Nie daj szansy AIDS**”. Uroczystość urozmaicona była spotkaniem z Pawłem Malcherczykiem – terapeutą uzależnień Stowarzyszenia MONAR, który przedstawił temat uzależnień w kontekście zakażenia wirusem HIV. Młodzież wysłuchała również wykładu w ramach programu „**Wiem –nie biorę! Jestem bezpieczny**”.

Laureaci konkursu „Nie daj szansy AIDS“

Ogólnopolski Program „Trzymaj Formę”

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany był w oparciu o metodę projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami i rodzicami opracowywali własne metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, zarówno w szkole jak i w swojej rodzinie.

W roku szkolnym 2017/2018 program realizowało 29 placówek oświatowych w powiecie, co stanowi 70,7 % wszystkich szkół podstawowych na terenie powiatu kolskiego. Koordynatorami i realizatorami szkolnymi programu są nauczyciele przyrody, biologii oraz wychowania fizycznego.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu wpisany został w realizację zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Cel operacyjny: ograniczenie rozpowszechniania palenia tytoniu, którego zadaniem jest zapobieganie paleniu tytoniu przez dzieci i młodzież – realizacja programów edukacyjnych propagujących modę na niepalenie. W ramach profilaktyki tytoniowej podejmowanych było wiele działań, które miały na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się nałogu palenia tytoniu, a także zmniejszenie liczby osób palących.

W placówkach oświatowych realizowane są programy edukacyjne:

„Czyste powietrze wokół nas”- program edukacyjny dla dzieci 5 i 6-letnich. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie

w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowany jest 27 placówkach oświatowych powiatu kolskiego na 41 zarejestrowanych, co stanowi 65,8 % placówek tego typu.

„Czyste powietrze wokół nas”

Przedszkole Miejskie nr 6 w Kole

Przedszkole Gminne w Dąbiu

„Bieg po zdrowie” W roku 2018 r. na terenie powiatu kolskiego realizowana była II edycja programu profilaktyki antytytoniowej skierowanego dla klas IV szkół podstawowych „Bieg po zdrowie”. Do realizacji programu zostało wytypowanych 14 placówek z terenu powiatu, co stanowi 33,3 % szkół podstawowych.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w związku z działaniami przeciwtytoniowymi prowadzonymi w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych następstw Palenia Tytoniu w Polsce zorganizował kolejną edycję konkursu pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” dla uczniów klas V szkół podstawowych województwa wielkopolskiego. Zadaniem konkursowym ubiegłorocznej edycji było stworzenie gry planszowej o tematyce antytytoniowej, Konkurs składał się z trzech etapów: szkolnego, powiatowego i wojewódzkiego, a współorganizatorami byli Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz Wielkopolskie Centrum Onkologii w Poznaniu. Celem organizacji kolejnej edycji konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu, promocja zdrowego stylu życia wolnego od palenia. Na etap powiatowy konkursu zakwalifikowano 6 gier planszowych. Komisja konkursowa wyłoniła prace zwycięskie, Dla laureata I miejsca nagrodę ufundowała firma Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego natomiast dla laureatów II i III miejsca nagrody ufundowała Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole.

W ramach realizacji „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” kontynuowany był projekt edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra Tytoń”, w którym uczestniczyło 12 uczniów klasy VIII Szkoły Podstawowej w Drzewcach.

„Światowy Dzień Bez Tytoniu”.

W ramach obchodów „Światowego Dnia Bez Tytoniu” w dniu 18 maja 2018 roku we współpracy z firmą Toensmeier i Urzędem Gminy w Babiaku zorganizowano piknik dla mieszkańców Babiaka. Do realizacji przyłączyły się placówki oświatowe z Babiaka oraz Nadleśnictwo Koło. Uczestnicy rozpoczęli festyn barwnym przemarszem ulicami Babiaka z przygotowanymi transparentami o tematyce antynikotynowej i proekologicznej. Uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali transparenty z hasłami antynikotynowymi oraz w sposób graficzny przedstawili niechęć do papierosów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole zorganizowali również stoisko informacyjno-edukacyjne podczas pracy, którego można było dokonać pomiaru zawartości tlenu węgla w powietrzu wydychanym przy użyciu smokerlyzera, pomiaru ciśnienia. Przeprowadzone zostało poradnictwo na temat szkodliwości czynnego i biernego palenia oraz zagrożeń związanych z paleniem tytoniu. Przygotowano również informacje o podmiotach, które na terenie powiatu i województwa udzielają porad w zakresie profilaktyki uzależnień.

*Stoisko informacyjno-edukacyjne z okazji
Światowego Dnia Bez Tytoni
podczas festynu w Babiaku*

„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”.

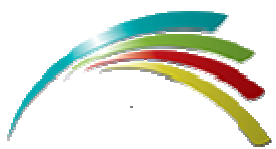
W dniu **15 listopada** w ramach obchodów „Światowego Dnia Rzucania Palenia” na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Kole zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny, w którym pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Kole udzielali informacji n/t szkodliwości palenia tytoniu i wykonywali badania zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera oraz badania ciśnienia krwi, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W ramach obchodów „Światowego Dnia Rzucania Palenia” pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Kole przeprowadził w Przedszkolu Miejskim Nr 1 w Kole i Przedszkolu Miejskim w Dąbiu zajęcia edukacyjne z profilaktyki antynikotynowej. Zajęcia te wpisały się w realizowany przez Przedszkola program „Czyste powietrze wokół nas”. Podczas zajęć z dziećmi omawiane były treści, które dotyczą nie tylko szkodliwości palenia tytoniu i biernego narażenia na dym tytoniowy, ale również przykłady radzenia sobie w sytuacjach, kiedy dorośli palą tytoń przy dzieciach. Dzieci na podstawie przeczytanej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej bajki pt: „Dymiące smoki” wymienili ujemne skutki zdrowotne palenia papierosów. Przedszkolaki poznały również miejsca objęte zakazem palenia tradycyjnego tytoniu i używania e-papierosów.

Na zakończenie spotkań dzieci otrzymały zawieszki odblaskowe z „Dinusiem”.

*Stoisko informacyjno-edukacyjne z okazji
Światowego Dnia Rzucania Palenia w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kole*

**„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania
uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”**

Celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Grupą docelową bezpośrednią są kobiety w wieku 19-49 lat. Grupą pośrednią są rodziny kobiet, lekarze, nauczyciele, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, pracownicy PIS, pracodawcy oraz ogół społeczeństwa do których kierowana będzie kampania społeczna. Instytucjami partnerskimi są między innymi Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie, Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Do realizacji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość” pozyskano 6 szkół ponadgimnazjalnych.

Programy wojewódzkie.

„ Moje Dziecko Idzie do Szkoły”.

Celem programu „Moje Dziecko Idzie do Szkoły” jest:

- ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci,
- podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat zdrowego stylu życia oraz czynników wpływających na zachowanie zdrowia,
- przekonanie ich o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych i wskazaniu ogromnej roli, jaką pełnią w kształtowaniu nawyków u dzieci.

Program w roku 2018 realizowały 35 placówek z terenu powiatu kolskiego. Program jest na stałe wpisany w Szkolne Programy Wychowawcze. W ramach wakacyjnych zajęć plenerowych zorganizowanych przez Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie pn.:

Uliczni Pedagodzy” pracownicy PSSE w Kole zorganizowali plenerowe zajęcia warsztatowe na temat bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia.

Działania związane z profilaktyką uzależnień mają na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego, przeciwdziałanie rozszerzeniu się psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, jak również zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia dzieci i młodzieży.

W ramach realizacji projektu edukacyjnego **„Wiem - nie biorę! Jestem bezpieczny”** we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole przeprowadzono 2 szkolenia dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych powiatu kolskiego, w których uczestniczyło 38 osób. Podczas szkolenia przeprowadzono badania ankietowe oceniające wiedzę uczniów przed i po szkoleniu. Młodzież dowiedziała się jakie zagrożenia zdrowotne i skutki prawne niesie ze sobą zażywanie dopalaczy. Podczas szkolenia wykorzystano krótkie filmiki z udziałem sportowców i muzyków popierających projekt: **„Wiem - nie biorę! Jestem bezpieczny”**.

Ponadto pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole wraz z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Kole poprowadzili szkolenie pn.: „Tylko słabi gracze biorą dopalacze” dla 49 członów kadry pedagogicznej z Zespołu Szkół Technicznych w Kole.

Interwencje nieprogramowe.

Profilaktyka Raka Piersi

W roku 2018 PSSE w Kole kontynuowała działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki nowotworu piersi. Celem prowadzonej profilaktyki jest zmniejszenie ryzyka zachorowań na raka piersi. Prowadzono szkolenia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i dla osób zrzeszonych w Klubach Seniora „Aktywni Razem” w Głębokiem i „III zmiana” w Kole, w Stowarzyszeniu Międzypokoleniowym DOM z Dobrowa oraz dla podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kole. Prowadzono szereg akcji informacyjno – edukacyjnych na imprezach plenerowych tj. Wielkopolskie Święto Mleka, Piknik Ekologiczny zachęcając kobiety do wykonywania badań profilaktycznych i do samobadania. Zarówno podczas szkoleń jak i akcji plenerowych zainteresowane osoby mogły poznać technikę i zasady prawidłowego badania na fantomie.

Profilaktyka raka piersi wpisana jest na stałe w działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

*Profilaktyka Raka Piersi nauka samokontroli
wśród kobiet ze Stowarzyszenia Międzypokoleniowego DOM z Dobrowa.*

Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi

Światowy Dzień Zdrowia

W roku 2018 hasłem przewodnim było **„Zdrowie dla wszystkich”**. W nawiązaniu do słów Dyrektora Generalnego WHO: *„Nikt nie powinien wybierać między śmiercią a trudnościami finansowymi. Nikt nie powinien wybierać pomiędzy kupowaniem lekarstw a kupowaniem jedzenia”*, tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia jest **„Powszechna opieka zdrowotna: wszędzie dla każdego”**.

Informacje na ten temat rozpowszechniono na łamach prasy i na stronach internetowych.

„Mały kleszcz-duży problem”

Akcja informacyjno-edukacyjna ma na celu przestrzec przed ukąszeniami kleszczy, a także uchronić się przed chorobami roznoszonymi przez kleszcze.

Informacje na temat cyklu rozwoju kleszczy, żerowania, ukąszeń oraz informacje o sposobach postępowania po ukąszeniu przez kleszcza, a także na temat profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych, usłyszało 160 osób.

„Mały kleszcz-duży problem”
Szkolenie dla pielęgniarek.

Inne przedsięwzięcia, do których organizowania przyłączyła się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole.

Mistrzostwa Pierwszej Pomocy PCK dla Gimnazjalistów, których celem jest propagowanie wśród młodzieży szkół gimnazjalnych, zasad udzielania pierwszej pomocy oraz zachęcanie do podnoszenia poziomu swoich umiejętności. Przeciwdziałanie występowaniu wypadków poprzez upowszechnianie zasad bezpieczeństwa. W 2018 roku odbyły się XXVI Powiatowe Mistrzostwa Pierwszej Pomocy PCK

W roku 2018 w powiecie kolskim przeprowadzono Ogólnopolski konkurs na etapie rejonowym XXVI Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia. Uczestnicy Olimpiady musieli wykazać się wiedzą dotyczącą zdrowego odżywiania, przeciwdziałania uzależnieniom, ekologii oraz zasad udzielania pierwszej pomocy. Olimpiada przeznaczona była dla gimnazjalistów i uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs składał się z czterech etapów: szkolnego, rejonowego, okręgowego i centralnego.

Wypoczynek letni

W ramach akcji „*Bezpieczne ferie*” i „*Bezpieczne wakacje*” prowadzono szereg działań informacyjno-edukacyjnych. Wśród uczestników zimowego i letniego wypoczynku propagowano zdrowy styl życia wolny od nałogu palenia tytoniu, informowano o szkodliwym wpływie dymu tytoniowego na organizm człowieka. Zachęcano do aktywnego spędzania wolnego czasu. Przypomniano o zasadach higieny i zdrowego odżywiania oraz o bezpiecznym korzystaniu z kąpielii słonecznych. Uczestników letniego wypoczynku poinformowano o ryzyku kontaktu z kleszczami oraz o chorobach odkleszczowych. W placówkach, w których prowadzone były spotkania pozostawiono również pakiet materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczący bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Do działań edukacyjnych dołączyła Komenda Powiatowa Policji w Kole.

Profilaktyka Grypy.

W roku 2018 podejmowano działania mające na celu zmniejszenie zachorowalności na grypę. Propagowano szczepienia ochronne przeciwko grypie poprzez prowadzenie szkoleń dla młodzieży, rodziców i opiekunów oraz dla kadry pedagogicznej. Podczas spotkań przypomniano o objawach, podstawowych zasadach higieny w profilaktyce

grypy i możliwości występowania powikłań. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz zamieszczano informacje na łamach lokalnej prasy i na stronach lokalnych portali internetowych.

Ocena realizacji programów.

Działalność oświatowo-zdrowotna ukierunkowana była na przeciwdziałanie następstwom palenia tytoniu, przeciwdziałanie zażywaniu i uzależnienia od środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń jakie niosą za sobą „nowe narkotyki”, propagowanie zdrowego stylu życia, w tym profilaktykę nowotworową, a także przeciwdziałanie chorobom zakaźnym, w tym HIV/AIDS. Zadania realizowane były poprzez długofalowe programy edukacyjne oraz kampanie informacyjno-edukacyjne. Działalność Oświatowo-Zdrowotna prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2018“. Podejmowano także działania wynikające z potrzeb środowiska lokalnego. Działania prowadzone były w zakresie wszystkich obowiązujących interwencji programowych zarówno o zasięgu krajowym jak i wojewódzkim. Realizacja programów oświatowo -zdrowotnych przebiegała zgodnie z założeniami programowymi.

W roku 2018 w placówkach oświatowych przeprowadzono 40 wizytacji z zakresu działalności oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia oraz dokonano ocen następujących programów: „ARS -czyli jak dbać o miłość” „Trzymaj Formę”, „Bieg po zdrowie”, „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”, „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Wybierz Życie Pierwszy Krok”, Profilaktyka HIV/AIDS .

Współpraca.

Informacje z przeprowadzonych działań z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w większości przekazywane były do lokalnych mediów. Podczas realizacji zadań zaplanowanych zgodnie z harmonogramem pracy na rok 2018 współpracowano z wieloma instytucjami i organizacjami:

- Redakcja Przeglądu Kolskiego (nakład lokalnej gazety wynosi 4250,
- TV Kablowa w Kole (liczba gniazd telewizyjnych wynosi – 5664, emisja materiału powtarzana w blokach informacyjnych 12 razy w ciągu tygodnia)
- Starostwo Powiatowe w Kole, Urzędy Miast i Gmin powiatu kolskiego,
- Redakcja portalu internetowego e –kolo.pl,
- Redakcja portalu internetowego „Okrągłe Miasto”,
- Komenda Powiatowa Policji w Kole,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole,
- Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kole,
- Miejski Dom Kultury w Kole,
- Muzeum Technik Ceramicznych w Kole,
- Placówki Oświatowe - dyrektorzy szkół wszystkich typów, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pielęgniarki i higienistki szkolne,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Stowarzyszenia zrzeszające seniorów,
- OPEN -Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów im. Aliny Pieńkowskiej S.A. w Poznaniu

4. Działania kontrolne i represyjne.

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej. Działania kontrolno-represyjne za rok 2017 przedstawione zostały tabeli.

DZIAŁANIA KONTROLNE I REPRESYJNE
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ W KOLE ZA ROK 2018*

Oddział Nadzoru do spraw:	Liczba jednostek Nadzorowanych przez komórki wiodące	liczba kontroli/ wizytacji/ wywiadów	Liczba pobranych prób/wykonywanych pomiarów	liczba wydanych postanowień	liczba wydanych decyzji	liczba nałożonych mandatów	
						ogółem	Kwota (zł)
HŻ	1210	516	196	3	400	67	11400,-
HK	775	452	308	15	130	8	1100,-
HD	95	98	-	-	24	-	-
HP	251	155	-	1	100	-	-
EP	19	331	310	-	6	-	-
NS	0	53	-	13	64	-	-
OZ	0	40	-	-	-	-	-
RAZEM	2350	1645	814	32	724	75	12500,-

Opis:

HŻ - Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

HK - Higieny Komunalnej

HP - Higieny Pracy

HD - Higieny Dzieci i Młodzieży

EP - Epidemiologii

NS - Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

OZ - Stanowisko pracy ds Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

5. Podsumowanie.

5.1. W zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku:

- W 2018 roku stan nadzorowanych obiektów żywności i żywienia uległ pogorszeniu tj.
 - w 2018 roku – **5,0%** obiektów niezgodnych z wymaganiami,
 - w 2017 roku – **3,37%** obiektów niezgodnych z wymaganiami.
- Zakłady, które uzyskały ocenę niezgodną występują w grupach: sklepy spożywcze, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym małe gastronomie oraz wytwórnie lodów.
- W roku 2018 kwestionowano 7 próbek. Przeprowadzona analiza wskazuje, że liczba kwestionowanych próbek w stosunku do pobranych w poprzednich latach wzrosła z 0,51% do 3,57%.
- Dokonane w 2018 roku oceny jakościowe jadłospisów dekadowych wykazały poprawę, jednak 48,6% zostało uznanych za nieprawidłowe. W związku z powyższym prowadzony będzie wzmożony nadzór na jakością posiłków ze szczególnym uwzględnieniem wymagań w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.

- W dalszym ciągu kontynuowany będzie nadzór sanitarny w zakresie zanieczyszczeń fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych żywności gwarantujący właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
- Kontynuacja nadzoru w zakresie poprawnego znakowania środków spożywczych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na przekazywanie informacji konsumentowi w przypadku żywności nieopakowanej.
- Kontynuacja nadzoru nad producentami środków spożywczych pochodzenia roślinnego z uwzględnieniem rolniczego handlu detalicznego, celem monitorowania pochodzenia surowców, ich pełną identyfikację na każdym etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności. Kontynuacja wspólnych kontroli z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa producentów produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
- Podobnie jak w latach ubiegłych prowadzony będzie nadzór nad obiektami żywności i żywienia w dni wolne od pracy i w godzinach popołudniowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych przy głównych trasach komunikacyjnych oraz w miejscach zgromadzenia dużej liczby ludności.

5.2. W zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Epidemiologii:

- W stosunku do 2017 roku spadła liczba zachorowań na grypę sezonową- zarejestrowano 354 zachorowań – współczynnik zapadalności wyniósł 404,6/100 tys. mieszkańców powiatu. W nadzorze nad grypą w systemie SENTINEL w sezonie 2017/2018 brał udział 1 podmiot leczniczy. W roku sprawozdawczym pobrano wymazy od 9 pacjentów z podejrzeniem grypy. W 6 przypadkach wyniki były ujemne. W 4 przypadkach wyhodowano: wirus grypy typu A (2 osoby), wirus grypy typu B (1 osoba) oraz wirus grypy typu AN1N1 (1 osoba).
- W stosunku do roku 2017, w którym nie zarejestrowano zakażeń wywołanych przez *Neisseria meningitidis* oraz *Hemophilus influenzae* w roku 2018 zarejestrowano 1 przypadek posocznicy meningokokowej i 3 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Hemophilus influenzae*.
- W roku sprawozdawczym liczba zachorowań na krztusiec utrzymuje się na tym samym poziomie. Zanotowano 7 przypadków, wskaźnik zapadalności wynosi 8,0/ 100 tys. mieszkańców powiatu.
- W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 przypadki zachorowania w ognisku domowym na wirusowe zapalenie wątroby typu A.
- W roku sprawozdawczym w stosunku do roku ubiegłego znacznie zmalała liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Zarejestrowano 3 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wynosi 3,4/100tys. mieszkańców powiatu.
- W roku sprawozdawczym o 58,8% w stosunku do roku ubiegłego zmalała liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Zarejestrowano 6 przypadków zachorowań - współczynnik zapadalności wynosi 6,9/100 tys. mieszkańców powiatu.
- W stosunku do roku 2017 2-krotnie wzrosła liczba zachorowań, których potwierdzonym czynnikiem etiologicznym był drobnoustroj *Clostridium difficile*. 14 przypadków zachorowań odnotowano w 3 ogniskach zakażeń szpitalnych.
- Zwiększyła się liczba zachorowań na płonicę-odnotowano 58% wzrost.
- W roku sprawozdawczym w stosunku do roku ubiegłego znacząco zmalała liczba zachorowań na gruźlicę z 23 na 13 przypadków zachorowań.
- Nie zanotowano zachorowań na różyczkę.
- W stosunku do roku ubiegłego liczba zachorowań na ospę wietrzną zmniejszyła się o 46%, a współczynnik zapadalności wyniósł 282,3/100 tys. mieszkańców powiatu.
- Nadal wzrasta liczba dzieci, których rodzice nie poddają obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Na koniec roku 2017 liczba dzieci nieszczepionych

wynosiła 128, natomiast na koniec roku 2018 wzrosła do 137 dzieci.

- W roku sprawozdawczym odnotowano 3 przypadki NOP po szczepionce BCG oraz 9 przypadków niepożądanego odczynu poszczepiennego innego niż BCG. W stosunku do roku 2017 liczba zgłoszonych NOP zmniejszyła się o 2 przypadki. Wszystkie odczyny zostały sklasyfikowane jako łagodne.

5.3. W zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Komunalnej:

- W roku sprawozdawczym 2018 spośród 29 obiektów wodnych zlokalizowanych na terenie powiatu kolskiego w 27 wodociągach woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).
- Dwa obiekty wodne produkowały wodę o warunkowej przydatności do spożycia przez ludzi. Były to: wodociąg publiczny Dzierzbice, gmina Chodów (przekroczone stężenie chlorków i sodu) - do 02.08.2018r. oraz wodociąg publiczny Dąbie (przekroczenie najwyższej dopuszczalnej zawartości związków manganu) od 20.03.2018r. do 21.12.2018r.
- W 2018 roku zgłoszono 52 awarie skutkujące przerwą w dostawie wody konsumentom. Były to awarie krótkotrwałe, nie wymagające stosowania zastępczego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.
- W ciągu całego roku zgłoszono 23 planowane przerwy w dostawie wody spowodowane konserwacją urządzeń wodociągowych.
- W 2018 roku nie odnotowano skarg na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- W 2018 roku wydano 6 ocen higienicznych na zastosowanie materiałów lub wyrobów używanych w procesie uzdatniania wody zgonie z § 24 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).
- Podczas kontroli sanitarnych obiektów wodnych przypominano administratorom o:
 - obowiązku zgłaszania awarii występujących na sieci wodociągowej skutkujących odcięciem wody dla konsumentów z uwzględnieniem podania przyczyny i czasu trwania awarii,
 - wykonywaniu badań jakości wody w urządzeniach wodociągowych każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie, w szczególności awarii sieci wodociągowej, awarii systemu uzdatniania wody, wymiany sieci wodociągowej, oddania do użytku nowego odcinka sieci wodociągowej, powodzi, intensywnych opadów bądź suszy (§ 6, pkt 1 lit. c, cytowanego wyżej rozporządzenia MZ),
 - występowaniu do PPIS w Kole o uzyskanie oceny higienicznej przed zastosowaniem nowych materiałów, preparatów, wyrobów biorących udział w procesie uzdatniania wody,
 - konieczności zgłaszania do PPIS w Kole wykazów zastosowanych materiałów, preparatów, wyrobów biorących udział w procesie dystrybucji wody wraz z aktualnymi atestami w celu monitorowania, czy zastosowane materiały nie mają negatywnego wpływu na jakość wody (§ 24 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi),
 - potrzebie zastosowania dodatkowego zabezpieczenia ujęć wód przed dostępem osób niepowołanych (inne systemy zabezpieczeń, w tym elektroniczne).
- Kontrole sanitarne obiektów użyteczności publicznej przeprowadzone w 2018r. wykazały, iż w nielicznych zakładach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny. Obserwuje się większą dbałość właścicieli obiektów o prawidłowy stan sanitarny. Zdarzają się jednak przypadki zaniedbań w tym względzie. Na właścicieli tych obiektów wystawiono mandaty karne, decyzje merytoryczne lub zalecenia

pokontrolne oraz decyzje płatnicze za kontrole kwestionowane.

- Podmioty lecznicze zlokalizowane na terenie powiatu kolskiego zrealizowały programy dostosowawcze. W 2015 roku ostatni obiekt spełnił wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739).
- W obiektach użyteczności publicznej przestrzegana była ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. Z 2018r. poz.1446 ze zm.).

5.4. W zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Pracy:

- Sprawowany nadzór sanitarny nad warunkami pracy w 2018 roku, oparty na działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykazał wzrost liczby zakładów pracy objętych ewidencją, zarejestrowano 303 zakłady pracy (294 zakłady w 2017r.) oraz wzrost zatrudnionych pracowników – porównując z rokiem 2017 liczba ta zwiększyła się o 428 osób.
- W 2018r. zaobserwowano spadek ilości osób narażonych na czynniki szkodliwe – hałas i drgania. Natomiast nastąpił wzrost ilości osób narażonych na zapylenie.
- Największy odsetek uchybień stwierdzonych w 2018 roku w kontrolowanych zakładach stanowiły uchybienia w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń oraz braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.
- W 2018 roku liczba stwierdzonych chorób zawodowych zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego z 6 na 11. Nawiększą grupą zawodową ubiegającą się o choroby zawodowe byli nauczyciele.
- W porównaniu do 2017r. nastąpił znaczny wzrost przekazanych spraw z Prokuratury dotyczących zatrzymanych środków zastępczych, 2017r.-spraw 6, w 2018r.-spraw 16.

5.5. W zakresie działań Oddziału Nadzoru do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży:

- Nie stwierdzono placówek w złym stanie technicznym, których budynki wymagają częściowego lub kapitalnego remontu. Zły stan higieniczno-sanitarny stwierdzono w 3 placówkach na 64 skontrolowanych. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpiła poprawa w zakresie bieżącego stanu higieniczno-sanitarnego (z 16,9 % w 2017r., na 4,7 % w 2018r.).
- Wszystkie placówki czerpią wodę z miejskich/gminnych wodociągów.
- Wszystkie nadzorowane placówki posiadają ustępy wewnętrzne skanalizowane.
- W 6 placówkach nie zapewniono zgodnego z przepisami zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (9,4 %). Stan uległ poprawie w porównaniu z rokiem 2017 (12,7 %).
- W każdej placówce zapewniony jest stały dopływ ciepłej wody do umywalek.
- W 2018r. właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej na 64 skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze zapewniły 63 placówki (98,4%). W 1 placówce stwierdzono niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej ze względu na niewłaściwy stan techniczny. W porównaniu z rokiem 2017(92,9 %) nastąpiła poprawa.
- Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów w 5 placówkach. Uzyskany wynik wskazuje na prawidłowe wykorzystanie sprzętu szkolnego.
- Skontrolowano 38 placówek, w których funkcjonują oddziały „zerowe”, 25 z nich nie posiada odpowiedniej infrastruktury (65,7%). Stwierdzono pogorszenie w porównaniu z 2017r. (56,7%). Infrastruktura do funkcjonowania oddziałów „zerowych” usytuowanych w budynkach szkół podstawowych wymaga dostosowania do wymagań dla dzieci wieku przedszkolnego.

- W skontrolowanych 35 placówkach oświatowych pełne obiady wydawane były tylko 27 szkołach. Liczba dzieci korzystających z ciepłych posiłków wynosi zaledwie 30 % uczęszczających do tych placówek. W porównaniu z 2017r. (28 %) wystąpił niewielki wzrost liczby dzieci korzystających z ciepłych posiłków.

5.6. W zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia:

- Działalność oświatowo-zdrowotna ukierunkowana była na przeciwdziałanie następstwom palenia tytoniu, przeciwdziałanie zażywania i uzależnienia od środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń jakie niosą za sobą „dopalacze”, propagowanie zdrowego stylu życia, w tym profilaktykę nowotworową, a także przeciwdziałanie chorobom zakaźnym, w tym HIV/AIDS.
- Zadania realizowane były poprzez długofalowe programy edukacyjne oraz kampanie informacyjno-edukacyjne.
- Działalność Oświatowo-Zdrowotna prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2018”.
- Realizacja programów oświatowo -zdrowotnych przebiegała zgodnie z założeniami programowymi zarówno o zasięgu krajowym jak i wojewódzkim oraz wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.
- Współpracowano z wieloma instytucjami, organizacjami i zakładami pracy. Współpraca ta przełożyła się na działania edukacyjno-informacyjne, które będą kontynuowane w roku 2019.

W przedłożonej ocenie stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu kolskiego za rok 2018 ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kole wskazując kierunki dalszych działań, w celu utrzymania dobrego poziomu stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu kolskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizując zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne powiatu kolskiego w 2018 roku zostało zachowane.

Opracował:

Kierownik Oddziału Nadzoru
Powiatowej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej
w Kole

(-) mgr inż. Ewa Woźniak

Aprobował:

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Kole

(-) mgr Ewa Lewicka
Specjalista epidemiolog